¶ Lecta ꝛ lata eſt hͤ interlocutoꝛia ãno tali
die tali.in pñtia ipaꝝ partiū vel ꝓcuratoꝛibꝰ
pñtibꝰ talibꝰ ꝛc. Et de iſtis ꝛ de alijs interlo;
cutoꝛiaꝝ formis no.i ſpe.de excep.§.viſo. Et
eſt interlocutoꝛia q̄ fert̄ inter ꝑncipiuꝫ cauſe
et finē nō ſup ꝑncipali.ſꝫ ſup incidētibꝰ que;
ſtionibꝰ vel emergētibꝰ.de ap.ſignificātibꝰ.
de teſti.ſignificauerūt. Et trāſit interlocuto;
ria in rem iudicatā q̄ ad partē.ſi ab ea infra
decē dies nō fuerit appellatū.vt in.c.cūq3 di;
lecta.in fi.de elec.ſꝫ non q̄ ad iudicē q̄n poſſit
eā reuocare etiā poſt.x.dies.de q̄ tñ dicendū
eſt vt plene no.in.c.cū ceſſante.de appel.i glo.
.j. Ubi diſtinguunt̄ tres ſpecies ĩterlocuto;
riaꝝ. Quia q̄dā interlocutoꝛie ꝑparant ſeu
oꝛdināt litē. Quedā emergētia ſeu incidētia
in lite decidūt. Quedā aliq̄d reſtitui vel da;
ri vel nō dari.fieri vel ñ fieri.vel aliq̄d eq̄pol
lens iubēt.ꝯcludēdo tñ ibi tenēt doc.ꝙ omīs
interlocutoꝛia mutari ꝛ reuocari pt ex cauſa
ſine cauſa nō.maxime poſt.x.dies ſine volū
tate partis ꝓ q̄ eſt lata. Uñ ſi iudex ſine cā iu
ſta interlocutoꝛiā reuocet poterit appellari.

¶ Formas autem diuerſas reuocationis
interlocutoꝛie ponit Guil.in ſpe.de excepti.
.§.viſo. Quia poteſt ſic dicere iudex.

¶ Nos talis iudex.ꝛc.qꝛ in tali cauſa.ꝛc.pri
dem ſup tali exceptōne ꝑ talem reum oppoſi
ta.pronūciamus interloquendo eandem ex
ceptionē non eſſe admittendā.vel q̄a contra
talem ſic ꝓceſſimꝰ ꝛc. Habito poſtmodum
ꝯſilio peritoꝝ.inuenimꝰ nos ipm̄ grauaſſe.
vel indebite ꝯtra eū ꝓceſſiſſe. Idcirco vſi cō
ſilio ſanioꝛi interlocutoꝛiā ipam vel ꝓceſſuꝫ
hmōi expſſe reuocamus. Quidā tñ iudices
erubeſcentes factum ſuū reuocare ſic dicūt.

¶ Nos talis iudex.ꝛc. Si te talē in aliq̄ gra
uauiꝰ.illud reuocamꝰ ꝛc. Sed talis reuoca;
tio dubia eſt.ꝯditionalis.ꝛ incerta.ꝛ idō nō
admittenda. Unde appellās nō obſtante ta
li reuocatōe nihilominꝰ inſiſtere poteſt ꝓſe
cutioni ſue appellatōis.ſi pure nō fiat reuo;
catio. Quidā etiā iudices ſic dicunt. ¶ Fra
ter ſi te grauauimꝰ in aliquo parati ſumus
illud reuocare ð ꝯſilio ſapientū. Et ꝑfigimꝰ
tibi talē terminū ad cōparendū.infra quem
volumꝰ plenꝰ deliberare. Et dicit Guil.vbi
ſupra.ꝙ hͤ forma habet̄ in.c.aplice.de iudi.li.
vj.v̇.eratq3 paratꝰ. Glo.in.c.cuꝫ ceſſante.de
ap.dat aliā reuocationeꝫ hmōi interlocuto;
rie vl' grauaminis formā.vicꝫ vt ſic dicat iu
dex. Non credo te grauaſſe.ſꝫ ſi grauaui te ĩ
aliq̄ illud reuoco. Sꝫ iſta forma q̄ duo mē;
bra ꝯtinet.q̄ ad vtrūq3 nō eſt ſana.qꝛ ĩ ꝑmo
docet mētiri. Nā poteſt eſſe ꝙ iudex ꝯtrariū
credit. Et ꝯtra tales cautelas vel dogmas
videnduꝫ eſt qð no. Guil.in ſpe.de excepti.§.
penul.ꝛ in vlti.colū. Quo ad ſecundū mem
brū eſt ꝯditōnalis incerta.vt dixi ſupra. Uñ
Hoſti.dat talem formā.vicꝫ vt ſi dicat iudex
ad eū ꝯtra quē eſt lata interlocutoꝛia. Tu
dicis te grauatū ꝑ talē interlocutoꝛiā qð nō
confiteoꝛ. Ego tñ reuoco tue ſatiſfaciens vo
luntati.ne de me ſaltē de facto ꝯqueri poſſes
Et ſimilis forma tradit̄ in.c.niſi ſpecialis.de
vſu pallij. Et ꝙ dicit iudex in reuocatione ꝙ
nō ꝯfiteoꝛ caute dicit.quia ꝑ hoc non ſequit̄
ꝙ neget ſe grauaſſe. Et aliqui iudices cōſue
uerunt ſtatuere terminum appellanti ad do
cendum de grauamine.ſed ad hoc ipſe ap;
pellans non tenetur.de quo in.c.ſi a iudice.
de app.li.vj.

¶ Sequitur tertia pars oꝛdinis iu
diciarij.

Nunc ergo uidea
mus de tertia ꝑte oꝛdinis iudicia;
rij.ſcꝫ de ſentētia ꝛ q̄ illā ſequūtur
Et Guil.in ſpe.de ſen.ꝓla.in pñ. diffiniē;
do ſic dicit. Sententia eſt iudicialis diffini;
tio ꝯtrouerſie finē imponēs.ꝯdēnatiōeꝫ vel
abſolutionē ꝯtinēs. Dicit̄ eñi ſententia iudi
cialis diffinitio controuerſie fineꝫ imponēs
vt in.l.j.ff.de re iudi. Et debet continere abſo
lutionem vel condemnatōnem.de accu.illa
prepoſitoꝛum. Et ibi de hoc in vlti.glo. Uel
aliquid quod tantū valeat.de ver.ſig.in his
Utrum autē ſententia diffinitiua ſit ð actis
cauſe ita vt ꝯtineat̄ inter acta.tractat Iohā.
an.in addi.ſpe.de ſenten.ꝓlat.in ꝑn. Et ibi
poſt ar.ꝑ ꝛ cōtra videt̄ tenere ꝙ ſic.marie ꝑ
ca.cum eterni.de re iudi.li.vj.vbi ſententie fe;
ende et concipiende ponunt̄ in actis cauſe.

Et debet ferri ſn̄ia diffinitiua partibꝰ p̄ñtibꝰ
vel altera abſente ꝑ contumaciaꝫ.ita vt citet̃
ad ſn̄iam audiendã.de teſti.cuꝫ olim in fine.
al's ſi ferat̃ contra abſentẽ non citatũ nõ tenꝫ
vt no.de ſen.⁊ re iudi.tenoꝛ.in glo.pnlt.⁊ ſuꝑ
ea.Et neceſſe eſt hoc caſu ꝙ exꝓmat̃ ꝑemp.
vbi vnica fit citatio.de hoc.xxiiij.q.iij.de illici
ta in fi.magne glo Et in ſpe.de citationibꝰ.§.
viſo de tempoꝝ.Et ꝑ Jo.an.in.c.cũ Bertol⸗
dus.de re iudi.in vĩ.remiſiſſent.Et de accuſa.
ad petitionẽ.niſi in cauſis in q̃bꝰ ſine ſtrepi⸗
tu ⁊ figura iudicij ꝓcedetur.vt in clemẽ.ſepe.
de ver.ſig.circa fi.ibi etiã de hoc in glo.ar.iuj
Si autẽ in ſentẽtia continet̃ eum cõtra queꝫ
lata eſt fuiſſe citatũ an ſtetur ſn̄ie.ita ꝙ nõ ſit
neceſſaria alia probatio citatõis.tractat guil
hel.in ſpe.de ſen.pla.§.vt autẽ.v̄.⁊ nota.Sed
plenius ꝑ Jo.and.ibi in addi. quia de iuris
ſubtilitate neceſſe eſt ꝓbare ꝑempt.Et ſi quiſ
vellet tenere ꝙ victoꝛ hoc non habeat ꝓbare
victus tamẽ poteſt ꝓbare ſe citatũ non fuiſſe
ꝓducendo acta . Et ſi inter iſta non apparet
hmõi citatio habebit̃ ꝓ non citato.niſi ꝓbet̃
contrariũ.Utrũ autẽ preſumat̃ ꝯdemnatuꝫ
fuiſſe p̄ſentem in ſentẽtia ſi aliud nõ dicat̃ vl'
exꝓmat̃ in ea.no.Guil.in ſpe.in loco pri.al
le.Et ſentẽtia diffinitiua debꝫ generaliter ſex
continere.Primũ nomen iudicis ⁊ eiꝰ qua
litatẽ.puta an ſit delegatꝰ vel oꝛdinariꝰ.Se
cundũ nomina litigatoꝝ.Tertiũ tenoꝛẽ peti
tionis in iudicio poꝛrecte.Quartũ ſubãp
ceſſus cauſe.puta lit.ꝯteſt.iuramẽti p̄ſtatiõꝫ
⁊ ſimilia Quintũ ꝙ fiet mentio in ſentẽtia p⸗
tes fuiſſe p̄ſentes vel ad cõtumaciã abſentes
de quo ſupra dixi.Sexto ꝙ cõtineat cõdem⸗
nationẽ vel abſolutionẽ vel aliq̃d equiualẽs
de quo etiã tactũ eſt ſupra.⁊ iſta etiã enume⸗
rat Guil.in ſpe.de ſen.pla.§.qualiter autẽ.iu⸗
xta finem ⁊c.

In actione ergo reali poteſt ſic di
ctari et formari ſn̄ia

In nomine dñi Amen.Official'vl'iudex
talis.oꝛta inter A.actoꝛẽ ex vna.⁊ B.reũ de
⁊ ſuꝑ tali fundo area vel domo ꝑte ex altera.
materia queſtionis.Idem.A.libellũ dedit l'
obtulit in hac foꝛma.⁊ ponat̃ totꝰ tenoꝛ libel
li in ſn̄ia.Lite igit̃ corã nobis legitime ꝯteſt.

⁊ p̄ſtito a partibꝰ vel eaꝝ ꝓcuratoꝛibꝰ hinc
inde calumnie iuramento.factiſqꝫ ⁊ oblatis
poſitionibꝰ ⁊ articulis.ad ipſas poſitiões re
ſponſionibꝰ ſubſecutis teſtibꝰ ⁊ inſtrumẽtiſ
ꝓductis ⁊ atteſtationibꝰ publicatiſ.oppoſitiſ
qꝫ contra dicta teſtiũ nõnullis exceptionibꝰ
⁊ replicationibꝰ factis.tandẽ renunciatis ꝑ
ꝓcuratoꝛes partiũ hincinde poſitionibꝰ cũ
ipſis procuratoꝛibꝰ partiũ cõcludentibus ⁊
concludi petentibꝰ in ipſa cauſa ꝯcluſimus
⁊ habuimꝰ pro cõcluſo.Nos igit̃ viſis ⁊ au
ditis diligẽter iuribꝰ rationibꝰ probatõnibꝰ
⁊ allegatiõibꝰ partiũ.cognitiſqꝫ ⁊ inueſtiga
tis ad plenũ ipſiꝰ cauſe meritis deliberatiõe
p̄habita.diligenti ⁊ cõmunicato ꝯſilio iuriſ⸗
peritoꝝ xp̄i noĩe inuocato. partibꝰ ꝓpter h̃ ĩ
noſtra p̄ſentia cõſtitutis ⁊ ſn̄iam ferri poſtu
lantibꝰ.vel tali actoꝛe vel reo p̄ſente et ſn̄iam
ferri petẽte.Et tali reo vel actoꝛe ad h̃ ꝑemp.
citato cõtumaciter ſe abſentãte.cuiꝰ abſentia
dei p̄ſentia repleatur ꝓ tribunali ſedẽteſ.⁊ ha
bentes p̄ oculis deũ ſolum ſentẽtiando. In
his ſcriptis ꝓnunciamꝰ.decernimꝰ.⁊ decla⸗
ramus fundũ predictũ ad prefatũ A.actoꝛeꝫ
ꝑtinuiſſe de iure ⁊ ꝑtinere.prefatũqꝫ.N.reuꝫ
fundũ hmõi occupaſſe ⁊ detinuiſſe.ac occu⸗
pare ⁊ illicite detinere.⁊ ipſum fundũ memo
rato actoꝛi adiudicãdũ.ac N.reũ antedictũ
ad reſtituendũ ⁊ libere dimittendũ fundum
eundẽ eidẽ actoꝛi ꝯdemnandũ ⁊ repellenduꝫ
foꝛe.adiudicamuſqꝫ ⁊ cõdemnamꝰ ipm re⸗
um ſupradicto actoꝛi in fructibꝰ a tp̄e mote
litis.vel a tp̄e occupatõis ⁊ detentõis valet ĩ
tot modijs ſeu maldris frumẽti ⁊c.ratõe fru⸗
ctuũ perceptoꝛuꝫ ex fundo hmõi ꝑ eũ perce⸗
ptis.Et in expẽſis litis nihilominꝰ ꝯdemnã
tes.quaꝝ expenſaꝝ taxationẽ nobis in poſte
rum reſeruamꝰ.Uel ſi debeat fieri ſn̄ia pro
reo abſolutoꝛia .foꝛte qꝛ actoꝛ nõ ꝓbauit.vl'
reꝰ ꝓbauit de iure ſuo.tũc ita foꝛmet̃

In noĩe dñi Amen ⁊c.vſqꝫ ibi.ꝓnuncia⸗
mus.decernimꝰ ⁊ declaramꝰ p̄dictũ.N.reũ
a p̄fati N.actoꝛis impetitõe abſoluendũ.ac
eidẽ actoꝛi ſuꝑ petitione ſua ⁊ fundo p̄dicto
ſilentiũ ꝑpetuũ imponendũ foꝛe.ac abſolui⸗
mus ⁊ imponimꝰ ac noſtra ſn̄ia diffinitiua
mediãte ꝯdemnãtes eundẽ actoꝛẽ eidẽ reo ĩ

expenſis litis. quaꝝ taxationē ꝛc. In cuiꝰ rei
teſtimoniū ꝛc. iſta ſnīa incipit. In noīe dn̄i.
ꝛc. vt. xxiij. diſ. In nomine. de teſti. In nomi/
ne. Melius ad propoſitū. in. c. veritatis. de do.
ꝛ cōtu. Et nō ſcribit̄ ſeu dirigit̄ alicui. videli/
cet partibꝰ vel alijs vel vniuerſis. Quia ſi iu
dex ſic ſcriberet. vniuerſis ꝛc. noueritis ꝙ i cā
tali pnūciamus ꝛc. tales littere ſeu ſcripture
nō facerent fideꝫ. quia eſſent potius teſtimo
niales ſeu recitatorie preteritoꝝ ꝗꝫ aſſertorie
pſentium. vt no. Guil. in ſpe. de ſen. pla. §. iux
ta. v̄. ꝛ no. ꝙ quidā iudiceſ. No. etiā in. c. apo
ſtolice. de re iudi. li. vj. Itē in ſnīa fit narratō
pceſſus ad quē affectū hoc fiat. no. i ſpe. d̄ ſen
ten. pla. §. reſtat. v̄. in ſumma. No. ꝛ Inno. et
Oſti. in. c. cum in iure. de of. dele. vbi etiā no.
quid fieri debeat ſi p aliū tabellionem ſcriba/
tur ſententia. ꝛ acta p aliū fuerint ſcripta. Iteꝫ
in ſnīa dicit̄. nos viſis ꝛ auditis diligenter iu
ribus. pbationibꝰ. ꝛ allegationibꝰ partiū. ꝛc.
Quia iudex ſm̄ allegata ꝛ pbata corā eo de
bet iudicare nō ſm̄ ꝯſciam quā habet vt pua
tus. ſed ſm̄ ꝯſcientiā ex actis pbationibus ꝛ
allegationibꝰ informatā. vt. iij. q. vij. Iudice
tis. de quo de offic. dele. paſtoralis. in glo. ar.
ꝯtra. ꝛ de offi. ordi. c. j. in glo. canonū. ꝛ in ſpe.
de diſpu. ꝛ alle. §. vlt̄. v̄. licet autē. Et ibi de hoc p
Jo. an. in addi. vbi ponit rōes quorundam
theologoꝝ qui tenēt contrariū. ꝛ illas ſoluit.
Et quale remediū tūc habeat iudex ibi nota.
quia deponet ſi poteſt cōſcientiā. ſi non pōt
deleget cauſam alicui. vel ad ſuperiorē remit
tat ꝛc. vt pleniꝰ no. vbi ſupra. Item ſequit̄ in
ſnīa cognitis ꝛ inueſtigatis ad plenū cauſe
meritis ꝛc. Nam ferri nō debꝫ ſnīa niſi lique
at de meritis cauſe. de quo in. c. put. de do. et
cōtu. cum ſi. Sententia enī nō eſt pcipitanda.
vt in. l. ij. C. de ſen. ex. peri. reci. hac lege. ꝛ in cle.
paſtoral̄. de re iudi. imo cū peritis ſup ea fe/
renda cōſiliū habere debet. de do. ꝛ cōtu. cum
olim. de ꝯſue. ad noſtram. De quo ꝛ qualit̄
iudex deliberare debeat ꝛ cōſiliū iuriſperito/
rum requirere. ꝛ diligēter cū peritis ſuper ne
gocio cōferre. inſpiciēdo petitiōeꝫ iuxta quā
ſnīa eſt formāda. d̄ accu. qualiter. ij. de ſymo.
licet hel y. Poſitiōes ꝛ articulos pbatiōes ꝛ
alia acta cauſe ꝛc. vt tradit Guil. in ſpe. de re/
quiſitiōe cōſilij. Et ideo dicit̄ in ſnīa delibe/
ratione pħabita ꝛ habito cōſilio cum peritiſ
Item ſubdit̄ in ſnīa partibꝰ propter hoc in
noſtra pn̄tia cōſtitutis ꝛ ſnīam ferri poſtu/
lantibus ꝛc. De iſto ponit Guil. in ſpe. rubri
cam ſpecialem. ſcꝫ de petitiōe ſententie et eius
cautela. ibi de hoc. Item quādo altera parti/
um eſt abſens p cōtumaciā ſolet dici in ſnīa.
Cuius abſentia dei pn̄tia repleatur. de quo i
c. de manifeſta. ij. q. j. in. c. veritatis. de do. ꝛ cō
tu. Item in forma ſententie ponitur pro tribu
nali ſedeñ. ꝛ habētes pre oculis ſolū deum. d̄
hoc in. c. cum eterni. de re iudi. li. vj. Vn̄ ſedē/
do debet iudex ſnīam proferre nō ſtādo. al's
nō valeret. vt. c. vlt̄. de re. iudi. li. vj. Et que ſit
ratio ibi no. nec debet p gratiā vel fortē iudi/
care cōtra iuſticiā ꝛ cōtra cōſciētiam. al's ſu
ſtinebit penas. de ꝗbus in. c. cū eterni. all'. Itē
illis verbis vtatur iudex in ſententia vel pari/
bus pronūciamus decernimꝰ. nō tamen re/
fert an ſic dicat iudex. an dicat pcipio vel ſta
tuo vel ordino. vt in. c. in his. de ver. ſig. Naꝫ
ꝗꝫuis lex dicat nō valere ſnīam que cōdem/
nationē vel abſolutionē nō cōtinet. vt in. l. p̄
ſes. C. de ſen. ꝛ interlo. om. iu. ꝛ tactū eſt etiam
ſupra. Sufficit tamē ſi cōtineat ꝯdemnatio/
nem ſeu abſolutionē vel equipollēs. de ꝗ eti/
am in ſpec̄. de ſen. pla. §. vt autē. v̄. ꝛ nota. Et
nō eſt vis nec refert etiā an ſnīa ferat̄ ſub ver
bis prime vel tertie pſone. d̄ quo etiā in ſpec̄.
eo. tit. §. iuxta. v̄. non valet. de quo etiā dicēdū
eſt vt ibi. Item dicit̄ in ſnīa ſententiando ꝛ ſen
tentialiter in his ſcriptis ꝛc. hoc ideo. ꝗa ſnīa
diffinitiua debet ferri i ſcriptis. Debet etiam
ī ſcriptis recitari ꝛ proferri. ꝛ p ipſum iudiceꝫ
nō per aliū legi. al's eſt nulla. de quo in. c. vlt.
d̄ re iudi. li. vj. Nō tamē eſt neceſſariū expmi
in ſnīa i his ſcriptis dūmō al's ī ſcriptis ferat̄
licet ſit cautū. de ꝗ in ſpe. §. iuxta. i v̄. nō valꝫ et̄
ſuperiꝰ alleg̃. ꝛ in dicto. c. vlti. de re iudi. li. vj.
Et ꝙ ſequit̄ in ſententia ſcꝫ fundū p̄dictū ad p̄
fatum N. actorē ptinuiſſe ꝛc. hoc patet decla
ratū circa petitionē in libello ꝯtentā ſm̄ quā
vt dictū eſt ſententia ferri debet. Itē ꝯdemnet
iudex victū in expēſis ipſi victori qđ fieri de/
bet. vt in. l. eū ꝗ̄ temere. ff. de iudi. ꝛ in. c. ca/
lumniā. de peñ. niſi ipſe victus habuiſſꝫ pro

babilem cauſam litigādi que eum excuſaret
vt no. in dicto. c. calumniā. ⁊ in dicto. c. finem
de do. ⁊ ꝯtu. in glo. magna. ⁊ ſup ea. Et tunc
quādo omittit iudex cōdemnationē expēſa⸗
rum. debet cauſam exp̄mere in ſentēnā ꝓpter
quā victū in expēſis victori nō cōdemnat. vt
ibi no. ⁊ ꝓba. in aut. de iudi. §. oportet. coll. vj
Et iſte eſt vnꝰ caſus qui in ſnīa debet exp̄mi
ſcꝫ cauſa illa. vij. alij caſus no. in. c. ſicut nob.
de ſen. ⁊ re iudi. alꝰs regulariter in ſentētijs nō
debet exp̄mi cauſa. vt ibi. Imo fatuū eſſet ex⸗
primere. q̄a faciliter poſſet mala cauſa expri⸗
mi ⁊ bona ſubticeri. ⁊ ita nō valeret ſentētia.
De quo in. c. ex pte. de cōceſ. p̄ben. de reſti. ī in
te. cū ex litteris. v̄. nos igit̄. ⁊ hoc etiā obtinet ī
interlocutorijs Si tamē iudex exp̄mit aliq̄s
cauſas tunc poſt ſpecialia ſubmittat clauſu
lam generalē. videlicet ex his ⁊ alijs nos mo
uentibꝰ ⁊c. Et ſic ſub tali generalitate cōp̄he⸗
dit ſnīam ſeu deciſionē cauſe iuſtificantē. vt
no. de re iudi. abbate. li. vj.

Sententia in actione perſonali poteſt ſic formari

In noīe domini Amen ⁊c. vt in p̄cedenti
forma vſqꝫ ibi ꝯtinuādo, p̄nunciamꝰ. decer
nimꝰ. ⁊ declaramꝰ p̄dictū N. reū memora⸗
to. N. actori teneri ⁊ obligatū fore in. x. libris
⁊c. Et ipſum eidē actori in debito hmōi eē cō
demnandū. ⁊ ad eiꝰ ſolutionē cōpellendū. ac
in eiſdē. x. libris. necnō in lit. expē. is legitimis
eundē reum p̄fato actori cōdemnamꝰ taxati
onem expenſaꝝ nobis in poſterū reſeruātes
An aūt ſentētia ſit cōcipienda in pſonā pro⸗
curatoris vel dn̄i. no. de elect. querelā. in glo.
v̄. yconomi. ⁊ ſup ea. Sed licet in hoc multū
inſtent doctores ⁊ maxime legiſte. tamē Jo.
an. ibi nō placet legalis ſubtilitas in h̄ caſu.
q̄a ſi procurator fuit in cauſa noīe dn̄i ſui q̄⸗
le peccatū eſt ſi dominꝰ cōdemnat̄. Vn̄ gra
ue eſſet dicere ſnīam ꝓpter hoc in p̄cura. ferē⸗
daꝫ. qḋ tamē videt̄ velle. l. j. C. de ſen. ⁊ interlo.
om. iudi. Oſtien̄. tamē in dicto. c. querelam.
motꝰ iſta ſubtilitate legali. ponit formā ſnīe
in cauſa matrimoniali. ꝯſulēdo ꝙ iudex pro
nūciet iſto modo. Pronūciamꝰ decernimꝰ
⁊ declaramꝰ Titiū fore maritū Seye. ⁊ pro
curatorē ipſius noīe ad matrimoniū de quo
actum eſt cōdemnamꝰ. p̄cipientes vt dictus
Tytius deinceps Seye adhereat vt vxori.
⁊ tam in lecto q̄ꝫ extra lectuꝫ eā maritali affe⸗
ctione ptractet. Pro qua forma allegat. c. ex
parte. ⁊. c. veniēs. de ſponſa. Alie ſentētiaruꝫ
forme de facili poſſunt haberi. quia libellꝰ be
ne formatus in quacūqꝫ actione dat formā
ſentētie cōcipiēde. que ex forma petitōis libel
li p̄cedere debet. vt allegatuꝫ eſt ſupra. Et vt
ſupra patet in ſentētia abſolutoria. reꝰ abſol
uitur ab impetitiōe actoris. ⁊ actori ſilētium
imponit. Qḋ vtrūqꝫ illoꝝ ponēdum ſit ſen⸗
tentia ⁊ quare habet̄ in. c. cū eccleſia ſutrina.
de cau. poſ. ⁊ ꝓpri. in fi. in. c. dudū in fi. de con⸗
uer. ꝯiug. cum ſimilibꝰ. ⁊ no. in ſpe. de ſenten.
ꝓla. §. vt aūt. v̄. ꝙ autē vtrūqꝫ Et lecta ſentē⸗
tia notarius ſubſcribet ſnīe annū ⁊ diē ac te⸗
ſtes ⁊c. hoc modo.

Lecta ⁊ lata eſt hec ſnīa diffinitiua vt ſu⸗
pra tali die in ſubſcriptione interlocutorie la
ta eſt hec ſentētia interlocutoria. Vel ſi redi⸗
gitur ſentētia in formam publici inſtrumēti
ſcribit̄ in hac forma. In quoꝝ omniū ⁊ ſin⸗
guloꝝ teſtimoniū p̄ntes litteras ſeu preſens
publicū inſtrumētum ꝑ talē notariū publi⸗
cum in cauſa hmōi corā nobis ſcribā fieri ⁊
publicari mādamus. noſtriqꝫ fecimꝰ ſigilli
appenſione muniri. Datū ⁊ actū in loco tali
quo nos cōſueuimꝰ ſedere ad reddendū iu⸗
ra ꝓ tribunali. Anno tali. inditione tali pōti⸗
ficatus ſanctiſſimi in xp̄o patris ⁊ dn̄i noſtri
dn̄i pauli diuina ꝓuidētia pape ſecūdi. āno
ſexto. die iouis. ij. mēſis decēbris. hora tertia⸗
rum. vel quaſi preſentibꝰ diſcretis viris. N.
ſteinhorn. ⁊ ſtephano religioſis. ⁊ pluribus
alijs fidedignis teſtibus ad premiſſa ſpēalit̄
vocatis ⁊ rogatis ⁊c.

De appellationibus

Lata ſnīa diffinitiua. ſi ab ea nō appellat
ꝑs cōtra quā eſt lata infra decē dies. trāſit in
rē iudicatā. vt in. c. ꝙ ad cōſultationē. de re iu
di. Et idem de interlocutorijs quo ad parteꝫ.
vt in. c. cum dilectꝰ. in fi. de elec. ⁊ etiā tactum
eſt ſupra Unde aduertēdum ꝙ aliter appel⸗
latur ab interlocutoria. ⁊ aliter a diffinitiua.
Quādo appellatio interponit̄ ab interlocu
toria vel alio grauamine. oportet ꝙ ī ſcriptis

fiet. ⁊ cum expreſſione cauſe iniuſte ſeu iniq-
tatis interlocutorie vel grauaminis. Iſta duo
ſubſtantifice requirunt etiam ſi cauſa ſit no
toria. De quo p Ioh. an. in. c. cordi. de appel.
li. vj. in nouella. niſi quando in maioribus et
in reſeruatis interponit appellatio. de quo i
c. vt debitus. in fi. eo. ti. Et. xiij. que requirunt
ſeu debēt recurrere in apppellando ante ſen-
tentiam ad ipſam appellationē validandā
colligunt ⁊ enumerant in. c. dilecto. de appel
la. ibi p Oſtieñ. ſuper verbo. firmato. Et pri-
mum eſt ꝙ cauſa in appellatione expreſſa ſit
vera. Secundū ꝙ exceptio opponat. Terti-
um ꝙ corā iudice proponat. niſi excuſet iu-
ſta cauſa. Quartū ꝙ appellet. Quintum ꝙ
coram iudice. niſi ex cauſa. Sextū ꝙ exceptiō
non admittat ſcz ꝙ expectetur repulſa excep-
tione. Septimū ꝙ propter iniuſtā repulſio-
nem appellet. Octauū ꝙ exceptio oppoſita
ſit legitima. Nonū ꝙ grauamē illatum ſit vł
cōminatū. Decimū ꝙ in ſcriptis fiat appel-
latio. vt ſupra. Undecimū ꝙ petant apoſto
li infra. xxx. dies. Duodecimū ꝙ ſi petierit ap
pellatus veniat appellās inſtruct⁹ iuxta ca-
ſum. c. cordi. de appel. li. vj. Tredecimū ꝙ ap
pellatio interponat infra decē dies. de hetiā
in. c. cordi. de appel. li. vj. ⁊ in ſpe. parte. ij. eo. ti.
§. qualiter. v. in ſum. no. ⁊ hoc in appellatōne
iudiciali. ſed in extraiudiciali iſta omīa nō
requirunt. quia ibi nō exigitur veritas cauſe
ſed ſufficit ipſius veri ſimilitudo. Item non
requirit ibi grauaminis illatio ſeu cōmina-
tio. ſed ſufficit ꝙ timeatur inferri in futurū.
De iſtis ⁊ alijs differētijs ſcz in qb⁹ differūt
appellatio iudicialis ⁊ extraiudicialis. vł eti
am in qbus cōueniūt. ſolet notari in. c. bone
de appel. vbi notant duodecim differentie et
tres cōuenientie. Quando autē appellatur
a diffinitiua tunc lata ſnīa iſte contra quem
fert ſi vult poteſt appellare verbo apud acta
dūmodo hoc faciat i cōtinenti iudice adhuc
ꝓ tribunali ſedēte. anteq̄ȝ ſe diuertat ad alios
actus. vt in. l. litigatorib⁹. C. eo. ti. Canoniza-
ta. ij. q. vj. c. fi. v. litigatorib⁹. no. de appel. c. j. li.
vj. in fi. Sed ſi ex interuallo. videlicet dum iu
dex diuertat ſe. ſcz poſt latā ſnīam ad prandi
um vel alios extraneos act⁹ velit appellare.

tunc neceſſe eſt etiā appellare in ſcriptis ſicut
ab īterlocutoria. vt in. l. ij. ff. eo. ti. ⁊. C. e. ti. l. eos
§. ſin aūt. Et iſta eſt vera opinio ſeu exceptio
licet quidā exponūt ilico. qđ ponit in. l. predi-
cta. i. eadem die. vt no. in dicto. c. cordi. Item
a diffinitiua appellat ſine expreſſione cauſe.
vt ibi. ⁊ in iuribus ꝓxi. alleḡ. Unde ſufficiat
appellanti dicere. appello a tali ſnīa diffiniti-
ua tanq̄ȝ iniqua ⁊ iniuſta. de quo etiā in ſpe
cu. de appel. §. qualiter. in pn. Et tamen diffi-
niendo appellationē dicit ꝙ appellatio ē ſen-
tentie vel grauaminis relatio ꝓ ꝓclamatiō
nem a minori ad maiorē iudicē facta ꝑtextu
iniqui iudicis grauaminis vel iniuſte ſentē
tie. Io. teu. ponit vnā diffinitionē. ij. q. vij. in
ſum. Oſtieñ. plures ponit in ſum. eo. ti. §. j.
Poteſt ergo ſic formari appellatio a graua
mine vel interlocutoria ſnīa iudicis

¶ Coram vobis dño iudice tali puta ordīa
rio vel delegato. ⁊ te notario publico ac teſti
bus hic pn̄tibus Ego talis principalis vł ta
lis eius procurator nomīe ꝓcuratorio talis
actoris vel rei ꝓpono animo appellandi. Et
dico ꝙ licet in cauſa que inter talē actorē ex
vna. ⁊ ꝑdictū N. reum de ⁊ ſup re vel debito
tali parte ex altera vertit in iudicio corā dño
iudice ꝑdicto exceptionē talem oppoſuerim.
Et ponat tenor vel ſaltē mens ⁊ effect⁹ ipſi⁹
exceptiōis in appellatione exprimat. Et tūc
ſubiungat ſi velit eā p vos admitti vel ſcđm
contēta ⁊ petita in ipſa ꝓnunciari poſtulaue
rim. Uos tamē dñe iudex hmōi exceptiōe le
gitima ſpreta ⁊ neglecta ipſam ſaltem tacite
repellendo in ip̄a cauſa ad talē exceptionem
vel ad aliū actū exceptioni mee cōtrarium p
ceſſiſtis. vel eandē exceptionē p veſtrā quā
tuliſtis interlocutoriā ꝓnunciādo ſic vel ſic
minus iuſte repuliſtis. vel al's in cauſa hui⁹
modi p talē veſtrā cōminationē ſiue actum
ſeu ꝑceptū tale me indebite grauaſtiſ Unde
ad interlocutoria hmōi iniqua ⁊ iniuſta ſeu
ex predicta exceptione nō admiſſa vel ſaltē ta
cita repulſione. vel a tali veſtra cōminatiōe
ſeu ꝑcepto tali tanq̄ȝ iniquo grauamie i his
ſcriptis ad reuerendum in xp̄o patrē ⁊ dñm
epiſcopū talē. vel ad ſanctā ſedē apoſtolicā
⁊ ſanctiſſimū in xp̄o patrē ⁊ dominū noſtrū

dominũ Paulũ diuina ꝓuidentia papã ſe
cundũ ꝓuoco ⁊ appello. ⁊ apoſtolos primo.
ſecũdo. tertio. ⁊ cũ debita inſtãtia mihi dari
peto. ſubijciẽs predictũ N. reum cũ adheren
tibus ſuis ꝓtectioni dñi epiſcopi vel domini
pape ⁊ ſedis apoſtolice ſpeciali. Et proteſtor
ꝙ appellationẽ hmõi poſſim corrigere. emen-
dare ⁊ innouare. ac eam intimare verbo ⁊ ꝓ
ſequi ꝑut mihi videbit̃ expedire.

¶ Dicit̃ primo in forma. Corã vobis ⁊c. q̄a
coram iudice et ei⁹ preſentia eſt appellãdum.
vt. ij. q. vj. biduũ. §. dies aũt. de appel. ſuggeſtũ
ſi eius p̄ſentia poteſt haberi. vel niſi iuſt⁹ me
tus excuſet. tunc debet ꝓſtari in p̄ſentia bo
norum viroꝝ volens appellare iuxta formaꝫ
ca. vlt̃. eo. ti. Et ſi ſunt plures iudices quoꝝ p̄
ſentia ſimul haberi non poteſt. tũc fiat ſm ꝙ
habet̃ in clemen. j. e. ti. quia tũc poteſt coram
ipſis vel corã maiori pte eoꝝ appellari. ⁊ apo
ſtoli poſſunt peti ſeparatim. vt ibi. Aliq in ap-
pellationibus ſolẽt premittere cũ appellatio-
nis remediũ ad releuamen oppreſſoꝝ a iure
ſit inuentũ. de appel. c. cũ ſpeciali. §. porro. ⁊ in
l. prefecti p̄torio. ff. de minori. cum ſimilibus
Sed de hoc non eſt curandũ. quia iſta ſunt
verba iuris quoꝝ nõ eſt neceſſaria ꝓpoſitio
ſed verba facti ſunt ꝓponenda. de quo in. c. ſi
quis iuſto. ꝺ elec. li. vj. Item dicit̃ ordinario
vel delegato. quia debet exp̄mi iudicis quali-
tas que cõſideranda eſt. maxime quãdo ſup
appel. man. aper. impetrat̃. de excep. dilecte. de
appel. ex inſinuatione. Poſtea fit mẽtio ĩ ap-
pellatione de ꝓceſſu cauſe ⁊ de grauamĩe ſeu
interlocutoria. ⁊ cauſa iniq̄tatis grauamĩs
ſeu interlocutorie exprimat̃. qꝛ hoc eſt neceſſe
qñ ante ſñiam appellat̃. vt dictũ eſt ſ̃. Nã nõ
ſufficit dicere appello a tali interlocutoria tã-
q̄ꝫ iniqua ⁊ iniuſta. ꝙ tamen ſufficeret a diffi
nitiua. de quo no. in. c. pnlt̃. de no. ope. nunc̃.
Itẽ dicit̃ in forma appellatiõis ꝙ iudex non
admiſit exceptionẽ. ſed ea ſpreta ꝓceſſit. vel ꝙ
ipſam interlocutoriã repulerit. Nã duobuſ
modis iudex repellit exceptionẽ. videlicet ta-
cite ⁊ expreſſe. Tacite qñ exceptione neglecta
iudex ꝓcedit ad ea que ſe non compatiuntur
cũ exceptione ꝓpoſita. de appel. ex pte. ⁊ no. eo
ꝺ ti. dilecto. Et in ſpe. de excep. §. ij. ṽ. ⁊ no. ſm

vbertũ. N. no. etiaꝫ ꝑ Jo. mo. in. c. j. de appel.
li. vj. Et tunc poterit appellari hoc expreſſo in
appellatione ꝙ ꝓceſſit iudex exceptiõe non ad
miſſa. Expreſſe repellit. puta quãdo ꝑ inter-
locutoriã ꝓnũciat ꝯtra exceptionẽ. Quid
autẽ faciendũ ſit quando iudex nõ repellit ex
preſſe nec etiã tacite. puta ꝓcedendo vt dictũ
eſt. nec etiã admittit. ſed ſemꝑ eſt in deliberã-
do forte vt excipiens fatigat᷑ ⁊ vexatus labo
ribus et expenſis ex diuerſis terminis quos
iudex ad audiendã deliberationẽ aſſignat ce
dere liti. vel ab exceptione recedere cogat̃. no.
in dicto. ca. dilecti. de appel. quia vt recitat ibi
Hoſtieñ. ſi iudex tertio requiſit⁹ humiliter ex-
pectato rñſo ꝑ ſpe congruo nõ reſpõderit. Ex-
preſſo tali grauamine poterit appellari. de q̄
plenius ibi. Itẽ dicit̃ in forma appellationiſ
ꝙ a tali interlocutoria vel tali grauamine ⁊c
appello. Poſſunt etiã plura grauamina ex-
primi in appellatione. ſed caueat appellãs ꝙ
ſint legitima ⁊ vera. Nã cancellaria vnuꝫ ſo
lum reſpicit grauamen. vel vnã appellatõis
cauſam. de quo in. c. cũ cauſam. de appel. ſu-
per alle. glo. Unde poſſet cancellari⁹ eligere
cauſam forte falſam. ſup quolibet tñ graua-
mine dat vnũ ſingulare vl' ſpeciale reſcriptũ
a deoſdẽ iudices. vt ibi no. Et ex ſola cauſa ĩ
appellatione expreſſa ⁊ nõ ex alia ꝓcedẽti vel
ſupuenienti appellatio iuſtificari poterit vl'
impugnari. vt in cle. appellanti. eo. ti. Itẽ dr
in appellatione ad talẽ epm ſuperiorẽ vel ad
papã appello ⁊c. Et ſi ſimpliciter diceret appel
lo. non expreſſo an ad epm vel ad archiepm
ſeu ad papã ad quẽ videat̃ appellaſſe. vl' ſi di
cat appello ad maiorẽ. no. in. c. vt debit⁹. ꝺ ap
pel. Et dicit̃ ibi ꝙ intelligit̃ ad primũ appel-
laſſe. De quo etiã in ſpe. eo. ti. §. nũc tractem⁹
ṽ. ſed qd ſi q̄s. ⁊ ſequen. Utrũ aũt valeat ap-
pellatio alternatiua videlicet ſub hac forma.
Appello ad archiepm vl' papã qñ ab epiſco
po appellat̃. vel appello ad epm vel archiepi-
ſcopũ cũ appellat̃ ab inferiori iudice. no. ꝺ of
fi. dele. ſi is cui. li. vj. in glo. penlt̃. ⁊ ſup ea. Et
melius in queſtione poſita ſup regula in al-
ternatiuis. de regu. iu. li. vj. Et dicit̃ ibi ꝯclu-
dendo ꝙ in p̄mo caſu. ſcꝫ quãdo appellatur
ab epo ad archiepm vel ad papã tenet appel-

latio.dummodo appellans eligat infra tem-
pus quo debuit appellare.videlicet infra de-
cendium. In ſecundo caſu etiam appellatio
valet.ſcꝫ quando appellatur ad epiſcopum vł
archiepiſcopū.quia tunc inquantuꝫ exp̄mit
de archiepiſcopo eſt inutilis.quia eo caſu n̄
poteſt ad archiepiſcopuꝫ appellare epiſcopo
medio omiſſo.de appel.dilecti.vlti. Inquan-
tum aūt interponit ad epiſcopū eſt vtilis. ſꝫ
vtile per inutile non viciatur.vt ī regula.vti-
le.de reg.iu.li.vj.igitur ꝛc. Et quomodo gra-
datim ſiue ſeriatim eſt appellandū . ſi tamen
omittitur medius ꝛ non opponitur exceptio
an teneat appellatio.vel an in hoc valet ꝯſue-
tudo ꝛc.etiam no.in dicto.c.dilecti. Et ſi vnꝰ
litigantiū a ꝑpellat ad archiepiſcopum alius
ad papam.quid iuris ſit habetur in.c.ſi duo
bus.de appel.ꝛc. Item ſubiungit̄ in appellatō
ne ꝛ apoſtolos primo ſecundo ꝛ tertio.ꝛ cuꝫ
debita inſtantia peto ꝛc. De hoc.ij.q.vj. poſt
appellationē.§.vlt̄.ad finē.ꝛ in.l.iudicibus.C.
eo.ti. Sufficit tamen ꝙ iſta petitio fiat vnico
cōtextu.vt in clemen.q̄ꝫuis rigor.de ap. Et ꝺ̄
iſtis apoſtolis ī patebit.ꝛ non eſt de ſubſtan
tia appellationis ꝙ in ipa appellatione petan
tur dūmodo petant̄ poſtea infra.xxx.dieſ.vt
in.l.j.ff.de ap.in glo. De quo in ſpe.iij.pte.ti.
de appel.§.ſequit̄.in fi.ꝛ no.in alle.clemē.q̄ꝫuiſ
eo.ti.in glo.lex. Dicit poſtea in forma.ſequit̄
adherentibꝰ.quomodo appellās ſe adheren-
teſqꝫ ſuos ſubmittit ꝓtectioni eiꝰ ad quē ap-
pellatur. De iſtis adherentibꝰ tangit̄ in.c.vt
circa.de elec.li.vj. Diuerſas appellationū for
mas iudicialiū ante ſnīam a grauamine vel
interlocutoria ponit Guil.in ſpe.iij.parte.§.
j.vt ſupra tactū eſt. Cauſa debet exprimi ī ap
pellatione ante ſententiā interpoſitam.ꝛ illa
debet eſſe rationalis ꝛ vera Unde appellās q̄
libet habet ꝓbare duo.ſcꝫ cauſam appellatio-
nis eſſe legitimā.ſꝫ ad hoc ꝓbandū nō requi
runt̄ teſtes vel inſtrumēta.ſed eſt in arbitrio
boni viri ſcꝫ iudicis.videlicet an cauſa ſit talꝭ
que ꝓbata debeat legitima reputari.vt in.c.
vt debitus.de ap. Itē ꝓbare debet appellans
cauſam appellatōis eſſe verā.ꝛ ad hoc requi-
ritur ꝓbatio.vt notat̄ in.c.cū ſpeāli. eo.ti.ni-
ſi appellans obtuliſſet ſe ꝓbaturuꝫ veritatem

cauſe corā iudice a quo non fuiſſet admiſſuſ
ac ꝓ tanto appellaſſet.de quo dicendū eſt vt ī
c.interpoſita.eo.ti.in pnci. Debet ergo cauſa
appellationis eſſe vera.alꝭ appellatio eſt fru-
ſtratoria.vt in.c.vt debitꝰ.ſ.alle.

¶ Appellatio a diffinitiua poterit ſic formari quādo in ſcriptis ex interual lo appellatur

¶ Corā vobis tali iudice ꝛc. Ego talis pnci-
palis vel talis ꝓcurator.vt ſupra in p̄cedenti
forma. Dico ꝛ ꝓpono animo appellādi q.x.
diebus nondū elapſis in cauſa tali q̄ int̄ me
ex vna.ꝛ talē. B.aduerſariū meū pte ex alte-
ra de ꝛ ſup re vel debito tali aſſerto vertebat̄
in iudicio. Corā vobis ſnīam ꝯtra me ꝛ pro
aduerſario meo tuliſtis diffinitiuaꝫ. Si no-
men ſententie mereret̄ habere me p eandē ſen-
tentiam p̄tenſaꝫ veſtrā eidē meo aduerſario
in petitis p eū minuſ iuſte cōdemnando.vel
eundē aduerſariū meū a mea impetitiōe ab
ſoluendo ꝛ mihi ſup petitis ppetuū ſilētium
perperā imponēdo. Idcirco ab eadē ſenten-
tia p̄tenſa tanq̄ꝫ iniqua ꝛ iniuſta ipius nulli
tate ſemp ſalua in his ſcriptis ad talē appello
ꝛc.vt ſupra ī alia forma ꝛc. Uel breuiter poſ-
ſet ſic dictari iſta appellatio
A tali ſnīa p̄tenſa diffinitiua p vos dn̄m iu-
dicē ī cauſa tali ꝯtra me ꝛ ꝓ aduerſario meo
tali lata tanq̄ꝫ iniqua ꝛ iniuſta ī his ſcriptiſ
appello ad ſedē talē ꝛc An aūt dies late ſnīe ſit
inſerenda in appellatōe.vel pſona aduerſarij
in ea exp̄menda.ꝛ q̄d ſi plures habeat q̄s ad-
uerſarios.ꝛ vnū exp̄mit ꝛ aliū ſubticet.ꝛ ꝺ̄ q̄
buſdā alijs tractat Guil.in ſpe.iij.pte.de ap.
§.j.v̄.ſi vero appellat. Nec de iſtis eſt curādū
multū.quia notatꝰ qui de appellatōe cōficit
inſtrumentū talia debet declarare. Et de die
ſententie late ꝯſtabit p inſtrumentū ſentētie
de die interpoſite appellatōis p inſtrumentū
appellationis ꝯſtabit. Quādo vō appellatur
ilico a ſnīa viua voce apud acta.nō eſt neceſ
ſe dari formā.qꝛ p ſnīam q̄ immediate lata ē
ꝛ a q̄ in cōtinenti appellat̄.ſatis ꝯſtare pōt q̄ſ
contra quē.a qua ſnīa.ꝛ a quo iudice vel ad
quē iudicē appellat̄.licet iſta in appellatōe nō
exprimant̄. Dicat ergo ille cōtra quē eſt lata
ſnīa. Ego talis a tali ſnīa tanq̄ꝫ iniqua ꝛ iu-

ſta ad talem ſupiorem appello. Et aliquādo
ſententia cōtinet plura capitula. ⁊ in vno fer
tur ꝑ vna pte. ⁊ in alio ꝑ alia pte. ⁊ ſic vtraqꝫ
qꝫ ps appellat ab eadeꝫ. de quo in. c. Raynu-
cius. ⁊ in. c. Raynaldꝰ. de teſta. Notariꝰ āt
appellatōis ſic ꝯficiet inſtrumētū ſup appella
tione.

¶ In noīe dn̄i Amen. Anno a natiuitate
eiuſdem domini. M. cccc. lxix. indictione. xiij.
pontificatꝰ ſctiſſimi in chriſto patris ac do
mini. domini noſtri Innocen̄. diuina proui
dentia pape ſecūdi. anno pmo. die ſcda. men
ſis decembris. hora tertia vel quaſi ī opido
Erforden̄. Magunt̄. dyoceſ. in domo vl' lo-
co tali coram tali iudice. in meiqꝫ notarij pu
blici ſubſcripti. ⁊ teſtiū infraſcriptorū preſen
tia perſonaliter cōſtitutꝰ. diſcretus vir talis
principalis vel talis ipſius procurator noīe
ꝓcuratorio habens in manibus ſuis quan-
dam papiri cedulā. infraſcriptā appellatiōeꝫ
in ſe cōtinentē. quē appellationē ibidem inter
poſuit ⁊ legit alta intelligibili ⁊ ſonora voce.
ꝓut in ipſa cedula cōtinebat̄. ſeu ſm̄ eiuſdeꝫ
cedule appellationis formā ⁊ tenorē appella-
uit. apoſtolos petiuit. ꝓteſtabat̄. ⁊ alia fecit ſi
cut exprimit̄ in eadem. Cuiꝰ appellationis te
nor de v̄bo ad verbū fuit ⁊ eſt talis

¶ Coram ⁊c. Qua appellatiōe ſic interpoſi
ta. ac apoſtolis petitis a iudice ſupradicto.
idem iudex appellationē eandē ꝑlectam ⁊ in-
terpoſitā habuit copiā eiuſdē appellatōis ab
appellante petijt. ⁊ eam ſibi ꝑeundē appellan-
tem vl' eius ꝓcuratorē traditam recepit. ac ta
lem diē vel terminū iuris ad dandū ſibi apo
ſtolos. ⁊ perinde ad recipiendū eoſdē ei ꝑ ter
mino aſſignauit. ⁊ īfra terminū iuris ſe apo
ſtolos daturꝫ eidem promiſit. Super q̄bus
omnibus ⁊ ſingulis idē appellans vel ipſius
procurator me notariū publicū vt ſibi vnuꝫ
vel plura conficerem inſtrumēta requiſiuit.
Acta ſunt hec anno. indictione. menſe. die. ho
ra ⁊ loco quibus ſupra pſentibus ⁊c. Et ap-
pellatio ſemꝑ poteſt interponi ſiue dies feria
ta ſit ſiue non. Et peti poſſunt apoſtoli etiaꝫ
extra locū iudicij. In loco tamen congruo ⁊
honeſto. ⁊ hora congrua. non quādo iudex
eſt in balneo vel in menſa ⁊c. vt no. in clemen.
q̄zuis rigor. de appel. Et ſufficit appellationeꝫ
coram iudice interponi ⁊ iudici ſcriptam of
ferri. licet ipſius appellationis tenor nō legat̄
vt in. c. appellatio. eo. ti. li. vj. Et ꝙ dicitur in in
ſtrumento ꝙ iudex aſſignat certū diē ad dā-
dum ⁊ recipiendū apoſtolos appellanti. vl' di
cit ſe daturū infra terminū iuris vel in termi
no iuris qui eſt infra. xxx. dies qui currunt a
tempe interpoſite appellatōnis. non a die ſen
tentie vel grauaminis. vt tenet ibi Henzel. et
cum eo tenet Rota. propter motiua ⁊ ratio-
nes quas inducit. licet Jo. an. in dicta clemē.
q̄zuis teneat ꝙ a die late ſententie ⁊ niſi appel
lans petat aplos infra. xxx. dies. vel in termi-
no ſibi ꝑ iudicem ad hoc aſſignato appellati
oni renunciat. vt in alleg. clemē. q̄zuis. Et iu-
dex tenet illos dare appellanti ⁊ petēti. alſ ipi
us ꝓceſſus nō valebit. vt in. c. j. ⁊ in. c. ab eo. §
illō. eo. ti. li. vj. ſi nō dedit eos expreſſe vl' tacite
Et appellās nihilominꝰ poteſt pſequi appel-
lationē ſuā. vt in cle. q̄zuis. eo. ti. in fi. ⁊ ibi eti-
am no. in glo. ſepiꝰ alle. An gratis dari debe-
ant apli vl' expenſis ipſiꝰ appellātis. Et ſunt
apli quedā littera ꝑbreuis forma. vl' verboꝝ
quia ſcriptura nō eſt de ſubſtātia. iudiceꝫ ad
quem appellat̄ inſtruēs. motiuū iudicis a q̄
⁊ totiꝰ appellationis circūſtantias breuit̄ cō
prehendes. vt probat̄. ij. q. vj. poſt appellatio-
nem. ⁊. c. forma. Et dicunt̄ apli ab epi. quod ē
ſupra. ⁊ ſtolon miſſio quaſi littera miſſa ad
ſuperiorē. Et debent continere quis appella-
uit. a quo. contra queꝫ. ſuper quo. ⁊ ex q̄ cau-
ſa. Et an ille a quo appellat̄ deferat appellatō
ni vel non. ⁊ quare hoc faciat vl' non. vt in. l.
vnica. ff. de libel. dimiſſo. ⁊ in. ca. cordi. de ap.
libro. vj. Et notat̄ in clemen. q̄zuiſ. de ap. eod.
ti. ⁊ in ſpecu. eo. ti. parte quarta. §. penult. Et
ſunt plures ſpecies aploꝝ. Nam quidā ſunt
conuētionales. vt quando pars admittit ap
pellationem ſententie in iudicio iudice cam
refutante vel tacente. vt de appel. ſepe. ⁊. ca ob
late. ſiue extra iudicium. vt ibi. Alij ſunt teſti-
moniales. quia teſtificantur de appellatio-
ne facta coram iudice vl' alijs honeſtis per-
ſonis. Alij ſunt dimiſſorij. per quos apparet
ꝙ iudex appellationi detulit. ⁊ ꝙ appellātem
a ſua iuriſdictione exemit. ⁊ cauſaꝫ ei ad quē

aſpellatum eſt remittit. Alij ſunt reuerentia-
les. vt quando propter ſuperioris reuerenti
am appellationi defert̃. vt in. l. eos. §. ſup his.
C. de appell. Alij ſunt refutatorij ꝑ quos ap-
pareret ꝙ iudex non defert appellationi. ſcili
cet cum appellatio eſt friuola ⁊ fruſtratoria
Talibus enim appellantibꝰ non eſt deferē-
dum a iudice. nec ius defert. vt in. c. cū appel-
lationibus. de ap. li. vj. Unde vt ſciat̃ cui ap
pellationi deferendū ſit an non. Eſt aduertē
dum ꝙ quadruplex eſt appellatio. Quia eſt
appellatio manifeſte fruſtratoria vt quan-
do appellat̃ in crimine notorio. Eſt ⁊ latens
fruſtratoria. vt cū in appellatione exp̄mitur
rationabilis cauſa. ſed iſta eſt falſa. Eſt etiã
latens ꝓbabilis. vt quando exprimitur in eã
cauſa iuſta. ſed a iure non expreſſa. Item eſt
aliqua manifeſte ꝓbabilis. vt cū appellat̃ ex
cauſa iniuſta in iure expreſſa manifeſte no-
toria. vt lit. non cōteſt. c. ij. ⁊ ſic attendit̃ quali
tas appellationū. Attendit̃ etiam qualitas
iudicis. videlicet an ſit delegatus cū clauſu-
la ap. re. vel ſine tali clauſula. ſeu ordinariuſ
Prima appellatio repellitur a iure ⁊ a iudi-
ce quocunqꝫ. Secūda repellitur a iure ſꝫ ad
mittitur a iudice quouſqꝫ conſtet de falſitate
cauſe. Tertia admittitur a iure ⁊ iudice. niſi
dato cū clauſula ap. re. Iſte non tenetur tali
appellationi deferre. Quarta admittit̃ a iu-
re ⁊ iudice. ita poſt Pe. ⁊ Ab. no. Jo. an. in.
c. paſtoralis. de ap. Et quandoqꝫ iudex aſſi-
gnat appellanti terminū in datione apoſto-
lorum ad appellationis ſue proſecutionē. vt
in. c. cum ſit romana. de ap. cum concord.
Utrū iſtius termini aſſignatio habeat vim
delationis. ſolet notari in. c. oblate. de ap. ple-
nius. in. c. cū appellationibꝰ. eo. ti. li. vj. Et dr̄
ibi ꝙ non. q2 iſta ponunt̃ ibi vt diuerſa. Si
vero dicat notariꝰ ꝙ iudex benigne recepit
appellationē. an intelligat̃ delatū no. in ſpe.
ap. §. nunc dicamus. in fi. Et dicit Guill̃. ibi
ꝙ non videt̃ iudex detuliſſe. dicit tñ ꝙ clemē-
ti placebat cōtrariū. Si iudex ſimplicit̃ dat
apoſtolos nō exp̄mendo an deferat vel non
dicit Ab. ꝙ deferre videt̃. ita no. ſpe in. c. dilec.
de ap. Itē dicit ꝙ ſi dat acta ꝓ ap̄lis. qa tunc
detuliſſe intelligit̃. ita eſt deciſum ī rota. An
aūt poſtq̄ꝫ iudex detulit appellatōi poſſit de
lationē ipam reuocare. no. de ap. cōſtitutꝰ. ij.
de accu. meminimꝰ. de ap. cū appellatōibus
li. vj. Et tenēt doc. ꝙ nō poſſit etiã re integra.
licet Jo. an. tenuerit ↄtrariū ꝑ duas rōnes.
Prima q2 interlocutoriã pt̄ iudex reuocare
ergo ⁊ delationē ⁊c. Itē q2 appellans pt̄ reuo
care appellationē. pari rōe iudex delationē. ſꝫ
iſte rōes nō vrgent. vt ibi no. Et qn̄ iudex de-
tulit appellatōi an poſt delationē poſſit ſtatu
ere terminū appellãti. etiã no. in. c. cū appellan
tibus. Et ꝑ Bern̄. in. c. ij. de matrimonio. cō-
tra. con. interdic. eccle. in. iiij. glo. ⁊ tenet̃ ꝙ ſic.
Et ꝓbat Jo. an. in. c. cū appellatōibꝰ. in no-
uella. ꝑ plēs rōes. vt ibi patet ¶ Et eſt aduer
tendū ꝙ aliquãdo iudex defert appellatōi. ali
quãdo ps appellata. Sꝫ ob iudicialē reuerē-
tiam iudex debet appellationē recipe. Pars
vero dicit̃ illã approbare appellatōnē. vt no.
de ap. interpoſita. In poteſtate ergo eſt alte-
rius. ſcꝫ iudicis ⁊ appellãtis approbare ap-
pellationē. Un̄ appellatꝰ etiã iudice inuito
poteſt eã approbare ⁊ ecōtra. Iudex pt̄ eã ad
mittere q̄ꝫuis diſpliceat appellãti. Et ſic in h
equiparãt̃ iudex ⁊ appellatꝰ. Sed iudex ⁊ ap
pellator etiã equiparant̃ in vno. videlicet in ter
mino aſſignãdo. vt in. c. ꝑſonaſ. ⁊ in. c. oblate
de appel. Sed in poteſtate ſoliꝰ appellatoris ē
an appellet vel nō. ⁊ ſub qua forma. Caueat
tñ ne erret. vt in. c. cordi. eo. ti. li. vj. In poteſta
te aūt ⁊ arbitrio ſoliꝰ appellãtis ē an velit pri-
cipale negociū tractari vel non. vt in. c. cordi.
iam alle. Et effectus delatōis eſt ꝙ ꝑ eam ab
dicat̃ iuriſdictio a iudice a quo ⁊ in ſupiorē
ad quē trãſfundit̃. vt in. c. cū appellatōibꝰ. ſe
pius alle. Effectus vͦ aſſignatiōis termini ē
ꝙ ſi in termino appellãs nō ꝓſequit̃ ſuã ap-
pellationē. inducit̃ renūciatio ⁊ deſertio ap-
pellatōnis. ⁊ actꝰ a quo emiſſa eſt appellatio
manet ratꝰ. vt in. c. cū ſit. ⁊ in. c. rep̄henſibilis.
⁊ in. c. ſepe. de ap. et terminꝰ hmōi ſtatuit̃ vel
ad iter arripiēdū. vl' ad pñtãdū ſe ſupiori ad
quē appellatū ē. vt q in. c. ꝑſonas. ī glo. ij. ⁊ ſup
ea. Ipſiꝰ tñ termini diuerſi ſurgūt ⁊ cauſan
tur effectꝰ. ſm ꝙ ipiꝰ aſſignatiōe aliq̄ cōcur-
rūt vl' nō. Nã aliqñ appellatio ſolū recipitur
a iudice ita ꝙ cū aſſignatiōe termini ↄcurrit

delatio iudicis. Aliqñ ſolū approbat̄ a parte. Aliqñ cōcurrit vtrūqȝ. q2 recipit̄ a iudice. ⁊ a parte approbat̄. Aliqñ neutrȝ fit. q2 nec recipitur nec approbat̄. Si ergo appellatō recipit a iudice. vel etiā ſi approbat̄ a parte. tunc terminus hmōi habet vim pempt̄. ita ꝙ nō veniētem ꝯſtituit cōtumacē. ſic ꝙ in articulo appellationis cōtra eum vt cōtumacē poteſt ꝓcedi. Et tenet̄ mittere ꝓcuratorem ſufficientem ſaltē ad articulū appellationis expediēdum. vt in. c. ſepe. ⁊. c. Nicolao. de appel. Idē ⁊ fortius vbi vtrūqȝ cōcurrit. ſcȝ receptio iudicis ⁊ approbatio ptis. Sed vbi neutrū interuenit quia nec recipit̄ a iudice appellatio. nec approbatur a parte. tūc ſufficit mittere ꝓcuratorē ad impediendū ⁊ ꝯtradicēdū tantū. nec ꝓcedere in articulo appellationis ꝯtra abſentem vt no. in dicto. c. Nicolao. licet gloſator ibi videatur tenere contrariū. Si autē recipitur ⁊ approbat̄ appellatio. ⁊ cū hoc petit appellatus ꝙ veniat appellans inſtruct⁹. tūc debet mittere procuratorē inſtructū ſufficientē. nedum ad articulū appellatiōis ſȝ etiā ad cauſā ꝓncipalē. vt in. c. cordi. de appel. li. vj.

Forma apoſtolorum qui dimiſſorij dicuntur eſt.

Sanctiſſimo in chriſto patri ac domino domino Paulo diuina ꝓuidētia ſacroſancte romane ac vniuerſalis eccleſie ſūmo pōtifici. Epiſcop⁹ talis ⁊c. vel talis officialꝭ eius deuot⁹ fidelis ac obediēs deuota pedū oſcula beatorū. Nouerit ſanctitas veſtra ꝙ cū in cauſa que inter A. ex vna. ⁊ B. ex altera parte de ⁊ ſup domo vel fundo tali. ſeu debito tali corā me in iudicio vertebat̄. ſententiā ꝓdicto A. ⁊ cōtra Bernardū prefatū tuli diffinitiuam. vel interlocutoriā ſic vel ſic ꝓnunciādo ſuper exceptiōe tali. Et quia ab huiuſmodi ſentētia diffinitiua vel interlocutoria idē B. ad. e. v. ſ. ad ſanctā ſedem apoſtolicā appellauit. Idcirco ipſum B. appellantē a meo iudicio dimitto ad. v. ſ. examē. ex his litteris meis dirigo ſibi litteras hmōi ſigillo meo ſigillatas concedens. In teſtimoniū ꝓmiſſorū. Datū ⁊c. Et hoc cū appellatū eſt ad papam Si vero ad inferiorem puta ad epiſcopum vel archiepiſcopū ſcribatur ſub eadē forma. verbis competēter mutatis. ſcribendo. Reuerendo vel reuerendiſſimo ⁊c. Aliqui non dirigunt ſuperiori. ſed ſcribunt Uniuerſis. Alij breuiter ſic concludendo dicūt ad appellantem verbo. vel in cedula nuda ſcribunt ī hec verba vel ſimilia. Quia tu a me appellaſti a tali ſententia mea diffinitiua vel interlocutoria. Ideo ab obſeruatōe mei iudicij his apoſtolis te dimitto. ⁊ ad eius ad quem appellaſti examen dirigo. Et ſi volunt ſibi ſtatuere terminum. iungit trium vel quattuor menſium ſpacium. Uel diem talē ſtatuo ꝓ termino ad iter accipiendum pro appellationis tue proſecutione facienda. vel ad preſentandum te conſpectui ſedis aplice vel alteri⁹ ſuperioris ad quē appellaſti ⁊c.

Forma apoſtolorū reuerentialiū poteſt eſſe talis

Sanctiſſimo vel reuerendo ⁊c. vt ſupra. Talis actor vel talis reus in cauſa tali que inter ipſum vel talem ex vna. ⁊ talem parte ex altera de ⁊ ſuper tali re ⁊ eius occaſione ī iudicio coram me vertebatur. a ſententia diffinitiua vel interlocutoria ⁊c. ad ſanctitatem veſtram vel reuerentiam appellauit. Et quāuis appellatio ſua mihi friuola videatur. tamen ob reuerentiam veſtram eidem ſue deferro appellatio. ſtatuendo ſibi terminum. ⁊c. vt ſupra.

Apoſtoli refutatorij poſſunt dari ſub hac forma

Sanctiſſimo vel reuerendiſſimo ⁊c. vt ſupra. Nouerit ſanctitas vel reuerentia veſtra ꝙ talis a me ⁊ interlocutoria ſententia in tali cauſa que coram me inter ipſum ⁊ talē ſuper re tali vertebatur. ad. e. ſe. v. ſeu ad vos appellauit. Et quia huiuſmodi appellatio friuola ē ⁊ fruſtratoria ex tali cauſa. ideoqȝ cū huiuſmodi appellationibus friuolis nec iuſ deferat nec ſit ei per iudicem deferendum. eidem appellationi non duxi deferendum neqȝ defero. ⁊ hos aplos refutatorios ſibi tradidi atqȝ trado. In quorum teſtimoniū ⁊c. vt ſupra. Et ponitur iſta forma de interlocutorijs. quia quando a diffinitiua appellatur tunc neceſſe eſt deferri. quia ius defert. de iureiuran. venientes. de appel. non ſolum. li. vj

niſi in caſib⁹ ibi no. in glo. vt quia. Judices
modernis tempoꝛib⁹ raro dirigunt tales lit
teras ad ſuperioꝛē. ſed facile ſe ꝺ iſtis apoſto
lis expediētes dicūt verbo ad appellantē vl' e⁹
pꝛocuratoꝛē ſub hac foꝛma.

Appellationi tue ob reuerentiā ſedis apo
ſtolice vel talis ſuperioꝛis ad quē eſt appella
tum deferim⁹ ſeu defero. ⁊ talē tibi terminū
pꝛefigo ad appellationē tuā pſequendā. Uel
quia appellatio tua videt̄ nobis friuola. ideo
ei nō deferimus. hāc reſponſionē tibi p apo
ſtolis refutatoꝛijs cōcedentes. Et hoc faciūt
iudices p notariū ſcribi loco apoſtoloꝝ. Et
ſcribit notarius ſi vult appellationē ⁊ apłoꝝ
dationē in eadem carta ſeu in vno inſtrumē
to. ponēdo in fine inſtrumēti appellatōis foꝛ
mam. de qua ſupra. Jtē anno inditione pō
tificatus qbus ſupra. die tali. mēſe tali. Coꝛā
iudice p̄dicto ac in mei notarij publici ac te
ſtium infraſcriptoꝝ p̄ſentia pſonaliter cōſti
tutus p̄dictus N. appellans vel talis ipſi⁹ p
curatoꝛ. apoſtolos p pꝛedictū dn̄m iudicem
ſuper appellatione ſua p̄dicta ſibi dari cū in
ſtantia humiliter poſtulauit. Cui ipe iudex
dando apoſtolos in hec verba reſpondit vel
ſcriptā cedulā tradidit. ⁊ in ea cōtenta p apo
ſtolis ſibi dedit. cui⁹ tenoꝛ talis eſt ꝛc. Et ſcri
bit tenoꝛē ſeu foꝛmam apoſtoloꝝ. ⁊ ſubiūgit
poſtea. Sup quib⁹ ꝛc. vt ſupra in inſtrumē
to appellationis. Si autē iudex terminū da
tum vel dandū ad recipiēdū apoſtolos pꝛo
gat in aliū diē. an tūc iterato appellans tenea
tur cōparere ſeu apoſtolos petere. vl' ſi reſpō
det iudex apoſtolos ſe datuꝝ nullo certo ter
mino pꝛefixo. qd iuris ſit legit̄ ⁊ no. in clemē.
q̄uis rigoꝛ. ſupra ſepi⁹ alleg. Et ita ſunt iſta
expedita que ſequunt̄ ſniam qn̄ ab ea appel
latur. quia tūc ſnia nō debet exequi. cū p ap
pellationē ſit ſuſpenſa. vt in dicto. c. veniētes.
de iureiurā. Jmo quidq̄d poſt ſniam etiam
ante appellationē p iudicē vel aduerſariū fit.
totū reuocabit̄ p modū attemptati. De quo
plene in. c. nō ſolū. ſupra alleg. ⁊ ſic trāſit non
in rem iudicatā. Si vero a ſnia nō fuerit ap
pellatū. ⁊ ſic tranſiuit in rem iudicatā. tunc
ipſa ſnia debet exequi. al's parū pdeſſet ſentē
tias dari ſi executioni non demādarent̄. vt ꝺ
re iudi. cum aliquibus. Aduertendū ta
men q̄ ſunt quedā ſententie que nunq̄ tran
ſeunt in rem iudicatā. vt ſunt ſentētie quarū
obſeruantia induceret periculū anime. de re
iudi. tenoꝛ. ⁊. c. conſanguinei. ꝺ fri. ⁊ male. fra
ternitatis. cum ſimilib⁹. Quedam ſunt que
ſtatim tranſeunt. vt eſt ſententia excommu
nicatōnis. de appella. paſtoꝛalis. de ſenten. ex
commu. per tuas. que tamen pꝛopꝛie nō eſt
ſententia. Et hoc verum q̄ non ſtatim in rē
iudicatam quo ad priuatā vtilitatem. Sed
quo ad publicam vtilitatē tangentem peri
culum animarū nunq̄ tranſit. ar. de except.
pia. libꝛo. vj. Nam ſemper auditur cōquerēſ
de iniuſta excōmunicatione. de offic̄. delega.
cum contingat. Sunt etiam quidam caſus
in quibus diffinitiua ſententia ſtatim tran
ſit in rem iudicatā. que notat̄ de re iudica. ſu
per Rubꝛica. Quedam ſententie tenent me
dium. quia tranſeunt in rem iudicatam. ſed
non tamen ſtatim. ſed poſt decē dies. Et iſtō
regulariter obtinet in ſententijs. pꝛedicta ex
trema ſunt caſualia. notat̄ de re iudic̄. ſuper
Rubꝛica. ⁊ in. c. conſanguinei. Et hoc quan
do ſententia tenet licet ſit iniuſta. Secus ſi eſ
ſet nulla. quia tunc non tranſit. de ſentent̄. et
re iudic̄. c. j. Et modos nullitatis ponit Guil
helmus in ſpecu. de ſenten. pꝛola. §. iuxta pꝛo
poſitionis. Et dicit̄ ſententia nulla. quia lata
eſt contra ius cōſtitutiōis expꝛeſſe. Jniuſta
dicitur que eſt lata ꝯtra ius litigatoꝛis. Nul
la tamen non tranſit. iniuſta ſic vt dictū eſt.
Diſtinguitur tamen. quia quandoq̄ ſentē
tia eſt nulla. nec ſeruatur. vt ſi contra ius cō
ſtitutionis eſt lata expꝛeſſe. Quandoq̄ eſt
nulla. ſed ſeruatur donec de nullitate conſtet
vt ſi eſt lata per falſos teſtes ſeu falſa inſtru
menta. quia iſta eſt nulla ī veritate. ſed eſt ali
qua in opinione. de quo de excepti. cum ve
nerabilis. Quandoq̄ nulla eſt ⁊ tranſit ī rē
iudicatam poſt triginta dies. vt ibi not. de q̄
per Oſtieñ. in. c. cum Bertold⁹. de re iudica.
Sententia ergo que tranſiuit in rem iudica
tam in actione perſonali demandabit̄ execu
tioni poſt tempus quadrimeſtre. quia iſtud
tempus condemnatis in perſonali actōe cō
ceditur a iure. vt in. c. querenti. de offic̄. deleg.

Poteſt tamen hmōi temp⁹ artari vel plon
gari per iudicē ex cauſa. ſine cauſa hoc nō pt.
Alias ſi artauerit ſine cauſa ſupplebitur a le
ge. vt ibi notat. ⁊ in ſpecu. de ſent. excom. §. vi⸗
dendum. in principio. Et fiet executio in hu⸗
iuſmodi actione perſonali iſto modo ſeu or⸗
dine. Quia precipiet reo ꝙ pecuniā ī qua cō⸗
demnatus eſt actori ſibi ſoluat. Et an ipe cō
demnatus ad ipſius pecunie ſolutionē preci
ſe cogi debeat victore inſtāte ⁊ petēte. recitat
Joh. and. ibi in addi. ſpecu. ꝙ Guil. in iſta q̄
ſtione tenuit cōdemnatū. ſi habꝫ in pecunia
ad illud teneri. Si vero nō habet vict⁹ in pe⸗
cunia vnde ſatiſfaciet executio fiet in reb⁹ ipi
us. Et pmo mobilibus. videlicet vt capiant̄
mobilia ſi poſſidet. Si mobilia non habꝫ. re
curritur ad imobilia. Si nec immobilia poſ
ſidet peruenit̄ ad nomina ſiue iura. ſcilicꝫ ad
ipſi⁹ cōdemnati debitores. ſic tamē ꝙ nomi⸗
na debitor debitū confitentiū ⁊ nō neganti⸗
um pignora capiant̄. de quo in ſpe. de ſentē.
exec. §. ſequit̄ videre. In actione reali ſtatī
fit executio poſtq̄ꝫ ſentētia tranſiuit in rē iu⸗
dicatam. ſcꝫ ſi regulariter poſt. x. dies. Unde
ſi actū eſt ad fundū vel domū ꝛc. mittendus
eſt actor in poſſeſſionē eiuſdeꝫ rei. ſ. fundi vel
domus. de re iudi. cum Bertold⁹. in fine. nec
ſufficit dare pignora. ſed requirit̄ corporalis
poſſeſſionis traditio. vt in. c. cum aliquibus
d re iudi. Et quomodo iudex mandat execu⸗
tori ſuo ꝙ eandē rē actori adiudicatā ſeu ei⁹
rei veraꝫ ⁊ corporalē poſſeſſionē det ipi acto
ri. Guil. ponit formā in de ſen. execu. in dicto
§. ſequitur Quia preceptū huiuſmodi ſcribi
debet in actibus per notariū. Talis iudex ta
lis curie exequendo ſententiā diffinitiuaꝫ in
cauſa tali per eū latam vel per talem inferio⸗
rem iudicē vel ipſius delegatū latam manu
talis notarij ſcriptā vel ſubſcriptam. ac ipſi⁹
iudicis ſigillo vel p̄dicti notarij ſigno ſigna⸗
tam ⁊ ſigillatā. Et precepit ⁊ iniunxit tali exe⸗
cutori ſeu curſori ſiue nuncio ꝙ rem talē tali
actori per ſententiā predictā adiudicataꝫ. ac
eius nudam ⁊ poſſeſſionē corporalem det et
aſſignet eidē victori predictum. N. reuꝫ amo
uendo ab eodem. Acta ſunt hec ꝛc.
Uel fit preceptū iudicis per litteras dirigen⸗
das executori. Et poſſunt tunc ſcribi ſub hac
forma.
Judex tali actori ꝛc. Salutē in domino.
Pridem orta inter talē actorem ex vna par⸗
te. ⁊ reum de et ſuper tali fundo vel domo ex
eius occaſione parte ex altera. materia que⸗
ſtionis ⁊ cauſa hui⁹modi intentata ⁊ intro⸗
ducta in iudicio coram vobis. Nos in cau⸗
ſa eadem iure ⁊ iudiciario ordine obſeruatiſ
procedentes. Sententiā tulimus diffinitiuā
predicto actori domū petitam per eundē ad⸗
iudicando. ac prefatū reum ad traditionem
ſeu reſtitutionē domus huiuſmodi. ⁊ in ex⸗
penſis litis cōdemnando prout in ipſa ſentē
tia noſtra plenius cōtinetur. Uerū quia pa
rum prodeſt ſententias ferre niſi executioni
demandetur. Idcirco pro parte memorati
actoris humiliter requiſiti ad predicte ſentē
tie executionē duximus procedendū. Uobiſ
ergo in virtute ſancte obediētie firmiter ⁊ di⸗
ſtricte p̄cipiendo mandam⁹. quatenus p̄fa⸗
tum. N. actorē in corporalē ⁊ realem p̄dicte
domus ſibi vt prefertur adiudicate poſſeſſio
nem inducatis. ac ipſam domū ac eius poſ⸗
ſeſſionem tradetis ⁊ aſſignetis eius detento
rem abinde remouendo. Monentes eundē
N. reum quē noſ preſentib⁹ peremptē. mone
mus. vt infra ſex dierū ſpacium a notificati⸗
ne preſentiū ſibi facta computandū. quorūꝫ
duo pro primo ꝛc. ab eiuſdē domus detentio
ne ⁊ occupatōne deſiſtens. eam prefato acto
ri vacuam ⁊ liberam tradat. ⁊ ad ipſius cor⸗
poralem ⁊ pacificam poſſeſſioneꝫ illum ad⸗
mittat. ſicqꝫ ſummā talem florenorum ſeu li
brarum denariorū talium pro expenſis per
eum in lite predicta coram nobis factis reſti
tuat ac perſoluat. et alias predicte ſententie
noſtre pareat humiliter ⁊ intendat. Alioq̄n
contra ipſum per cenſuram eccleſiaſticam ⁊
alia iuris auxilia. prout de iure poterimus.
procedemus. Diem vero ꝛc. vt ſupra in for⸗
mis aliorum mandatorum. Et ſi executio il
lius preterti iudicis fit per curſorem ſeu nū⸗
cium habebit referri iudici diem ⁊ formaꝫ ex
ecutionis. Et quidquid factum eſt per eum
⁊ huiuſmodi relatio ſcribatur in actis. vide
licet.

N.talis curie curſor ſeu executor ſiue nun
cius retulit ſe de mādato talis iudicis ī vim
executionis ſnīe talis.in tali cauſa lata de ta
li re dediſſe ⁊ aſſignaſſe tali victori nudam et
corporalē poſſeſſionē talis fundi eidē actori
ꝑ eandē ſniam adiudicati quā talis victꝰ de
tinuit ⁊ occupauit

Utrū aūt delegatꝰ ordinariꝰ poſſit exeq
ſniam ſuam no.in.c.ſi qͣs cōtra.de foro cōpe
tē. Uel an hoc poſſint minores iudices.no.ī
.c.cū eccliaꝝ.de offi.ordi.cū remiſ. Et qͣ ſunt
opiniōes.poteſt dici ꝙ delegati ordinarij eti
am alij minores iudices hoc poſſunt ꝑ cēſu
ram eccleſiaſticā que eſt ſimplicis iuriſdicti
onis.ſed nō ꝑ traditionē poſſeſſionis quod
eſt mixti imperij. Judices tamē indifferēter
exequunt̄ ſnias ſuas ꝑ excōmunicationē et
ꝑmiſſionē. Et delegatꝰ ꝑncipis exeq̄t̄ ſniam
ſuā infra annū.poſt annū expirat totaliter
ipſius poteſtas. Jta etiā ꝙ excōmunicatū ꝑ
eum infra annū anno elapſo nō abſoluit.vt
legit̄ ⁊ no.de offi.dele.querēti. Judices tamē
exequent̄ iudicialiter ſnias ſuas ⁊ ꝑ excōmu
nicationē ⁊ ꝑmiſſionē. Ex qͥbus cauſis vel ꝑ
quas exceptōes impediri poſſit executio ſen
tentie.plene no.in.c.doctor.de re iudi. Et ī ſpe
cu.de ſen.excō.§.vlt̄. Sed quo iure petat̄ exe
cutio.no.in ſpecu.eo.ti.§.breuiter. Et dicit ibi
Guil.ꝙ victor ibi habet duo auxilia ꝑ q̄ exe
quitur ſniam.ſcꝫ officiū iudicis ⁊ actionē iu
dicati.non aūt ꝑ actionē in factū. Et in hͦ dic̄
errare multos aduocatos.⁊ procedit̄ ſūma
rie ſine datione libel.⁊ lit.ꝯteſt.de quo dicen
dum eſt vt ibi. Licet autē ſnia tranſiuit in rē
iudicatā.⁊ ſic facienda ſit ipſiꝰ executio.vt di
ctum eſt. Uictꝰ tamē qn̄qꝫ releuat̄ remedio
ſupplicatōis.vt in.c.ex litteris.de reſti.ī integ̃.
De quo in ſpe.de ſupplicatōibꝰ.ꝑ totū. Uel
beneficio reſtitutōis in integrū.vt.e.ti.ꝑ totū
Et tunc ex quo ſic impetrat̄ ꝑncipaliter ꝓce
detur in cauſa reſtitutōis ī integꝝ ordine iu
ris obſeruato.vt de offi.iudi.c.ij. Et iſta cau
ſa tunc finiri debet ⁊ expediri infra quadrien
nium.vt in clemē.vnica.de reſti.in inte. Et li
bellos in materia reſtitutōis ponit Guil.in
ſpe.parte.iiij.de reſti.ī integ. Ra ro hic in par
tibus practicat̄.igit̄ obmitto. Et qꝛ vt dictū
eſt aliquando reus non parēs ſnīe excōmu
nicatur.⁊ aliquando ꝑ ꝯtumacia. qꝛ citatus
non cōparet.vt viſum eſt ſupra in principio
proceſſus. Et quia volens parere ⁊ abſoluti
onem petēs debet abſolui.vt in.c.cū ꝯtingat.
de offi.dele. Ideo vt habeant̄ forme abſoluti
onum ſciendū.ꝙ ſi qͣs eſt excōmunicatꝰ pro
cōtumacia.ſi vult cauere de parendo iuri eſt
abſoluendꝰ ſub forma iuris. Si offert cauti
onem de parendo iuri ⁊ ſoluēdo expēſas rō
ne ſue ꝯtumacie ꝑ aduerſariū factas.l.de appel.
qua fronte.v̄.ſane.de iudi.c.j. Et hoc ſi ſentē
tia eſt iuſta.qꝛ ſi eſt iniuſta debꝫ abſolui ſine
difficultate.ꝺ ſen.ex.cū medicinal̄.l.vj.§.ſi qͣs
cum ꝯcord̄. Et intelligendū eſt etiā quando
excōmunicatꝰ eſt ꝑ ꝯtumacia vel offenſa du
bia. Nam ſi qͣs eſt excōmunicatꝰ ꝑ ꝯtuma
cia vl̄ offenſa notoria non abſoluit̄.niſi ſatiſ
factione ꝑmiſſa.vt.c.ex pte.de ver.ſig.quo ad
offenſam manifeſtā. De manifeſta cōtuma
cia probat̄.vt in.c.venerabilibꝰ.in.§.ſecus.de
ſen.excom.li.vj.

Sequitur forma abſolutiōis ſub forma iuris

N.talis iudex.⁊c. Rectori tali ſeu plebano
ſalutē in domino. Quia talis excōmunica
tus a nobis ꝑ ꝯtumacia ad inſtantiā tal̄ pa
ratum ſe offert ſtare iuri coram nob̄. Unde
ipſum ab hmōi excōmunicatōis ſnīa abſol
uimus ī dei nomīe in his ſcriptis. Et diē ta
lem in quo ꝑdicto actori ſatiſfaciat ⁊ iuri pa
reat corā nobis ſibi ꝑ termīo ꝑempt̄.aſſigna
mus. Quare vob̄ mandamꝰ.quatenꝰ eun
dem.N.ſic abſolutū publice nūcietis. Volē
tes autē predictū terminum actori memora
to tempeſtiue intimare vel nunciare. Datū
⁊c. Uel breuius ſic

Officialis vel iudex talis tali plebano ſa
lutem in dn̄o. Quia talis excōmunicatus a
nobis ꝑ cōtumacia ad inſtantiā talis para
tus eſt die ſeu feria tali ſtare iuri corā nobis.
vnde ipſū ſub forma iuris abſoluimꝰ. Man
damus vob̄.quatenꝰ eundē.N.ſic abſolutū
publice nuncietis.⁊ predictū terminū volu
mus actori mature nūciari. Datū ⁊c. Et iſta
forma corā ordinario ſic frequētatur. In ali
qͥbus locis abſoluit̄ excōmunicatꝰ ꝑ iudicē

a vinculo excōmuīcatōis ꝛ remittit̄ ad ſacer
dotem ad recōciliandū ꝑ peccato inobedien
tie ꝑ quo fuit excōmunicat⁹. Et hmōi recon
ciliationis formā ponit Guil. in ſpe. de ſentē.
pla. in v̄. debet aūt fieri abſolutio cū pſalmo
penitētiali. Poſſit etiā forma abſolutiōis ex
tendi ꝛ dilatari narrādo pceſſum habituꝫ et
ꝯtumacie qualitatē ꝛ alia. ſicut faciūt quidā
delegati ſub hac vel cōſimili forma

¶ N. ꝑpoſit⁹ vel decan⁹ eccleſie talis iudex
delegat⁹ ꝛc. Uniuerſis ꝛ ſingulis prepoſitis.
decanis. ſcolaſticis. cantorib⁹. theſaurarijs.
hebdomadarijs. plebanis. vicarijs. altariſtiſ
ceteriſqꝫ diuinoꝝ rectorib⁹ ꝛ vices eoꝝ tenē
tibus ſeu gerentib⁹. clericis ꝛ notarijs publi
cis quibuſcunqꝫ p talē ciuitatē ꝛ dyoc. Ma
gunt. ac alis vbilibet cōſtitutis q̄ ꝑſentib⁹ fu
erint requiſiti Salutē in domino. ꝛ mādatiſ
noſtris imo verius apoſtolicis firmiter obe
dire Cū in cauſa que inter talē actorē ex vna
parte. ꝛ talem reū pte ex altera de ꝛ ſup tali re
vel debito vertit̄ corām nobis. ꝛ ꝑdict⁹ actor
ꝑfato reo libellū in ſcriptis obtuliſſꝫ. Nos ei
dem reo diem talē ad r̄ndendū eidē libello. vl'
exceptiones dilatorias ſibi forſitan cōpeten
tes ꝑponendū p termino peremptorio duxi
mus aſſignandū. Sed q̄a in termino hmōi
idem re⁹ minime cōparuit p ſe vel reſpōſaleꝫ
ꝛ exceptiones aliquas ꝑponere aut predicto
libello r̄ndere ꝯtumaciter nō curauit. Idcir
co idem N. re⁹ p ꝯtumacia hmōi monitiōe
ꝑmiſſa p nos fuit ꝛ eſt excōmunicatōis vin
culo innodat⁹. Nunc aūt reus ipſe ſe repſen
tans corā nobis petijt humiliter ꝛ deuote ab
hmōi excōmunicationis ſnīa ſe abſolui offe
rens ſe iudicio ſiſti ſeu de parendo iuris cau
tioni. etiā ꝑſtās ꝛ dicens ſe paratū pti aduer
ſe ſatiſfacere congrue de expēſis. Un̄ citato
adhuc ipſo aduerſario. ꝛ ꝑſente vel ꝯtumaci
ter abſentāte. ac recepto ab ipſo excōmunica
to ꝑus iuramento ſm̄ formā iuris de paren
do mandatis eccleſie. ꝛ cōgrua faciēda ſatiſ
factione expenſaꝝ eū ab hmōi excōmunica
tiōis vinculo abſoluim⁹ ꝛc. vt ſupra. Et cau
telam de cuſtodiēda ꝛ reſeruāda abſolutiōe
dat gloſa in. c. ꝑpoſuit. de cle. excōmu. miniſ.
Et Guil. in ſpe. de ſen. plat. §. nūc aūt. v̄. abſo
lutionē aūt. Dū vero excōmunicat⁹ pro debi
to vel p re iudicata. vel p crimine vel offenſa
manifeſta ſatiſfecit. tunc ſimpliciter abſolue
rit ſub hac forma

¶ Forma abſolutionis ſuper debito vel re iudicata

¶ Officialis ꝛc. Quia talis excōmunicat⁹
p re iudicata vel p tali manifeſta offenſa ad
inſtantiā talis de hmōi iudicato vel offenſa
ſatiſfecit. Idcirco eū abſolutionē petentē ab
ſoluim⁹ in dei noīe in his ſcriptis. Mandā
tes ꝛc. vt ſ. De abſolutiōe ad cautelā quō ꝛ q̄
liter fiat. no. in. c. aplicē. de excep. ꝛ in. c. ſolet. d
ſen. excō. li. vj.

¶ De proceſſu qui fit ſimpliciter et de plano

Uiſum eſt ſupra de
pceſſu ordinario q̄ in cauſis regu
lariter obſeruat̄. Sꝫ eſt q̄dam ſpeci
alis pceſſus q̄ obſeruat̄ quādo iudex ſimpli
citer ꝛ de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij
pcedit. Et q̄s ordo tūc ſeruand⁹ ſit tradit in
clemē. ſepe. de ver. ſig. q꞉ libell⁹ neceſſario nō
offert̄. Eſt tn̄ dāda petitio ſummaria in ſcri
ptis. vel faciēda verbo ꝛ in actis redigenda.
Itē pcedet̄ ſine litis ꝯteſt. ac ſine cōcluſione.
que tria in pceſſu ordinario ſunt de ſubſtan
tia. vt ibi dictū eſt. Poteſt etiā ferre ſnīaꝫ dif
finitiuā ſtādo qd in alijs nō poſſꝫ. vt etiā ibi
no. Et valet citatio ad ſnīam audiendā etiā
nō pempt. que alis ſufficiēs non eſſet. Item i
iſto pceſſu fortius q̄ꝫ in alio debet iudex am
putare materiā dilationuꝫ. refrenare iurgia
partiū ꝛ teſtiū multitudinē. Et pcedere pt tē
pore feriarū. ꝛ in fauorē hoim introductoꝝ
Et ita ſunt plura in h̄ pceſſu ſpecialia. ſcꝫ. xj.
vel. xij. vt no. in illa cle. ſepe. de ver. ſig. in glo. j.
Et pceſſuꝫ hmōi aliq̄n iudex tenet̄ obſerua
re. aliq̄n poteſt ſi vult. q꞉ ſi ꝑnceps mādat ſic
pcedi vt faciat in ꝯſeruatorijs ſtudioꝝ. tunc
ita iudex tenet̄ pcedere. Ualet tn̄ pceſſus ſi
ordo iudiciari⁹ ptibus oīno nō ꝯtradicenti
bus fuerit obſeruat⁹. vt ſepe. alleg. Sꝫ poteſt
iudex ſic pcedere ſi vult. ſcꝫ in cauſis pulegi
atis a iure ſup tali pceſſu. Et iſte ſunt q̄ttuor
ſpecies cauſe. beneficiales. matrimoniales.

decimaꝝ ⁊ vſuraꝝ In iſtis relinq̄t poteſtati
iudicis ſi vult ꝓcedere ſimpl'r ⁊ de plano. vel
ordinē iudiciariū obſuare. vt in cle. diſpēdio
ſam. de iudi. v̄. de ƀan glo. nō licet. Et q̄a pōt
iudex vt dictū eſt i iſtis cauſis obſeruare or:
dinē ⁊ ſic libellū exigere. Qualit̄ ergo in cau
ſa bn̄ficiali formand⁹ ſit libell⁹ videam⁹ Et
poteſt ſic ꝯcipi

Forma libelli ī cauſa beneficiali

Corā vobis honorabili viro dn̄o audito
re vl' iudice. ꝓponit ꝓcurator ꝓcuratorio no
mine diſcreti viri A. canonici eccl'ie beate ma
rie v̄ginis Erford. Magū. dyoc. ꝯquerēdo
in iure aduerſus B. clericū ſe aſſerentē dyoc.
eiuſdē ⁊ quēlibet aliū ꝓ eodē in iudicio legiti
me īteruenientē. Et dic̄ q̄ licet p̄fato A. vigo
re grē aplice eidē de canonicatu ſub expecta:
tione p̄bēde ī eccl'ia ſancte marie p̄dicte ī ſpe:
ciali facte canonicat⁹ ⁊ p̄bēda ꝑ mortem q̄n:
dam C. eiuſdē eccl'ie dū vixit canonici p̄ben:
dati tūc vacantis ꝑ certū executorē ad h a ſe:
de aplica ſpēalit̄ deputatū fuerint ⁊ ſint colla
ti. ⁊ ſibi de eiſdē ſit ꝓuiſū. Ac ipe A. ad cano:
nicatū ac p̄bendā hmōi ꝑ eundē executorē ī:
ueſtit⁹ exiſtat. ſic q̄ idē canonicat⁹ ⁊ p̄benda
cū iurib⁹ ⁊ ꝑtinētijs ſuis vniuerſis ꝑtineant
⁊ ꝑtinere debeāt ad eundē. Tn̄ p̄fatus B. ad
eoſdē canonicatū ⁊ p̄bendā ſe ītruſit d̄ facto
⁊ intrudi fecit ⁊ ꝓcurauit. ac intruſionē de ſe
factā ratā habēdo p̄dictos canonicatū ⁊ pre
bendaꝫ detinuit ⁊ occupauit. detinet ⁊ occu:
pat fruct⁹ reddit⁹ ⁊ ꝓuent⁹. iura ⁊ obuētion̄.
prouenien̄. ex eiſdē ꝑcepit ⁊ inburſauit. ꝑcipit
⁊ inburſat. Seqꝫ p̄fato A. oppoſuit ⁊ opponit
ac eū impedit ⁊ īpediuit. fecitqꝫ ⁊ facit ꝑ ītru:
ſionē occupationē ⁊ alia ſupradicta q̄ min⁹
ipe A. canonicat⁹ ⁊ p̄bende hmōi ac iuriuꝫ
ac ꝑtinētiaꝝ earūdē poſſeſſionē ſeu q̄ſi aſſeq̄
poſſit. ⁊ habere aīe ſue ꝑiculū. ⁊ p̄dicti A p̄iu
diciū ⁊ detrimētū. Quare agit ⁊ petit ꝓcura
tor q̄ ſupra noīe ꝓcuratorio q̄ten⁹ vos domi
ne auditor ſeu iudex reuerende p̄cognito q̄n
tū ſufficit de p̄miſſis ꝓnūcietis decernatis et
declaretis canonicatū ⁊ p̄bendā p̄dictos ad
memoratū A. pertinuiſſe de iure pertinere. ⁊
eos eidē A. adiudicandū fore. ac adiudicari
debere ⁊ adiudicetis. Intruſioneqꝫ detētioꝫ
occupationē ⁊ alia p̄miſſa temeraria illicita
⁊ iniuſta fuiſſe ⁊ eē. Et p̄dictū B. occupatorē
ab occupatōne. impedimētis ⁊ alijs p̄dictis
cōpeſcendū ⁊ cōpeſcatis ſibi de p̄fatis ſilētiū
imponēdū ⁊ īponatis ſuꝑ eiſdē ⁊ canonica:
tu ⁊ p̄benda. ⁊ eoꝝ detētione eū remouēdū ⁊
remoueatis Predictūqꝫ A. ī poſſeſſionē ſeu
q̄ſi eorūdē canonicat⁹ ⁊ p̄bende. iuriūqꝫ ⁊ ꝑti
nentiaꝝ ipaꝝ inducēdū ⁊ inductū defenden
dū. atqꝫ inducatis ⁊ defendatis. ſeu induci et
defendi p̄cipiatis. ipm B. p̄dicto A. in fructi
bus ꝑceptis ⁊ expenſis litis legitimis nihilo:
min⁹ ꝯdēnando ꝑ veſtrā diffinitiuā ſnīaꝫ et
ei⁹ executionē. Hec petit ꝯiūctim ⁊ diuiſim.
ad neceſſariā ꝓbationē ſolū ſe aſtringēs. offi
cium veſtꝝ in p̄miſſis oib⁹ ⁊ ſingulis q̄ntuꝫ
op⁹ fuerit hūiliter iplorādo. ſaluo iure corri:
gēdi addēdi minuēdi ⁊c. vt eſt moris

Iſte libell⁹ ꝓcedit q̄n agēti bn̄ficiū iā eſt col:
latū. ita q̄ eſt ſuū ⁊ hꝫ ius in re. Si v̄o nōduꝫ
eſſet ſibi collatū vel de eo vl' de ea ꝓuiſum. ſed
ꝯferendū ita q̄ nō eſſet ſuū ſꝫ ſibi debitū eſſet
ius ad rē. de q̄ de reſcrip. auditor. in cle. ī glo.
ſi ꝓnūciaret. Tūc ſm̄ ħ deberet mutari libel
lus. ſ. narrādo quō bn̄ficiū tale de tali cā ſibi
eſſet debitū. Et petēdo id ſibi debitū ⁊ ꝯferen:
dū ꝓnūciari. ⁊ tūc auditor q̄ pronūciat illud
ei debitū p̄t ſibi ſine nouo mādato d̄ illo pro:
uidere vt circuit⁹ euitet̄. vt ī cle. alle. c. auditor
de reſcrip. Vl' etiā dꝫ fieri mutatio libelli ſm̄
q̄ntitatē facti. Et pl'es libelloꝝ formas ponit
hoſtien. in ſpe. de p̄ben.

Si beneficiū eſt de iurepatronatus. tūc benef ciat⁹ ſic formet libellū ſuū

Corā vob ⁊c. Et dicit q̄ licet A. p̄dict⁹ ad ec:
cleſiā vel vicariā talē ꝑ mortē q̄ndā C. vl't. re
ctoris eiuſdē vacātis ꝑ B. clericū vl' laicū ipi
us eccl'ie vl' vicarie veꝝ patronū et in iurepa:
tronat⁹ eccl'ie vel vicarie eiuſdē in poſſeſſione
vel q̄ſi exiſtētē. ac ꝑ tali habitū cōi iure et de:
putatū vob dn̄o p̄poſito vl' archidyac. vl' offi
ci. infra tp̄s debitū q̄drimeſtre p̄ntat⁹ exiſtat
Ad inueſtiēdū eū p̄dict⁹ B. p̄ſentatoi hmōi
facte. et īueſtiture faciēde ſe oppoſuit et oppo
nit temere. īpediuit et impedit friuole. ac fecit
et facit min⁹ iuſte Quo min⁹ p̄ſentatō predi
cta ꝑ vos admiſſa fuerit ſuuꝫ debitū ſortita.

atq; ſortiat̃ effectum. Agit igit̃ ⁊ petit ꝓcura
tor p̄dict⁹ noīe quo s̄. ꝙ ꝓcognito q̄ntū ſuffi-
cit de p̄miſſis ꝓnūciari decerni ⁊ declarari p̄
ſentationē de p̄fato A. vt p̄fert̃ fuiſſe factam
eſſe admittēdā ⁊ admitti. ip̄mq; A. ad eccliā
vel vicariā p̄dictā inſtituendū ⁊ inueſtiēdū
fore inſtitui ⁊ inueſtiri. Ac in corꝑalē ac realē
ipſi⁹ ecclie ſeu vicarie. iuriūq; ⁊ ꝑtinētiarum
eiuſdē poſſeſſiōis vel q̄ſi inducēdū ⁊ induci.
p̄dictoq; B. aduerſario ſuꝑ oppoſitiōe ⁊ impe
dimētis ad eccliam ſeu vicariā talē ꝑpetuū ſi
lentiū imponēdū ⁊ imponi. Et ab ipſis impe
dimētis ab oppoſitiōe eſſe cōpeſcendū ac cō-
peſci veſtra ſnīa diffinitiua ⁊ cēſura eccleſia-
ſtica mediāte. Hec petit cōiūctim et diuiſim
vna cū expēſis litis ⁊c. ¶ Iſta petitio colligit̃
ex no. ꝑ Jn. in. c. cū Bertold⁹. de re iudi. Et q̄
dam addūt in libello. Peto p̄ſentationē me-
am admitti. ⁊ p̄ſentatōnē aduerſarij ꝑ nō pa
tronū ⁊ eū q̄ nullū ius p̄ntandi hʒ factaʒ caſ-
ſari ⁊c. De q̄ in alle. c. cū bertold⁹. Sʒ non eſt
curandū. Et ſi aduerſari⁹ p̄ntat⁹ a nō patro
no iā eſſet inſtitutus ſm̄ Bald̃ formaret peti
tio iſto mō. Peto talē a non patrono nec iu
repatronatus poſſeſſore p̄ntatū ⁊ male inſti
tutū ab illo bn̄ficio amoueri ⁊ meā p̄ntatiōʒ
a vō patrono factā admitti ip̄m bn̄ficiuʒ mi
bi adiudicari ⁊ me ad illud inſtitui ⁊ inueſti
ri ⁊c. vt in. c. cuʒ bertold⁹. ſupra alle. Et ſi forte
p̄ntator in veritate nō eſt patron⁹ ſed ſolum
poſſidet iuſpatronat⁹ cū bona fide. tūc p̄ſen-
tatus nō dicat in libello ip̄m eſſe patronū. ſʒ
ip̄m fuiſſe tp̄e p̄ntatōnis ⁊ eſſe in poſſeſſione
vel quaſi iuriſpatronat⁹. ⁊ ſuffecit. vt in. c. cō
ſultationib⁹. de iurepatronat⁹ ⁊c. de q̄ etiam
no. in. c. ij. de reſti. in integ. cū ſimilib⁹. Cum
aūt de iurepatronat⁹ agit̃ inter patronoſ. q̄
liter tūc cōcipiat̃ libell⁹ ponit Guil. in ſpe. de
iurepatronat⁹. Et p̄t ſic formari

¶ Libellus quādo agitur de iurepatronatus inter patronos

Corā vobis ⁊c. ꝓponit cōquerēdo in iure ꝓ-
curator noīe ꝓcuratorio diſcreti viri A. laici
aduerſum B. laicū. Et dicit ꝙ licet iuſpatro-
nat⁹ talis ecclie vel vicarie ad p̄dictū A. ꝑti-
neat ⁊ ꝑtinere debeat de iure. Jpſeq; A. fue-
rit ipe ſpoliatiōis infraſcripte in poſſeſſione.
vl' quaſi iuriſpatronat⁹ ecclie vl' vicarie eiuſ
dem. Tn̄ p̄dict⁹ B. die anno ⁊ mēſe tali quē-
dā B. ad eccliam ſeu vicariā p̄dictā tunc cer
to modo vacantē vobis p̄ntauit. ip̄m a poſ-
ſeſſione vl' quaſi iuriſpatronat⁹ p̄dicti ſpoli
ando. Quare agit ⁊ petit ꝓcurator p̄dict⁹. q̄
ten⁹ vos dn̄e iudex ꝓcognitis q̄ntū ſufficit d̄
premiſſis ꝓnūcietis decernatis ⁊ declaretis
iuſpatronat⁹ ecclie vl' vicarie p̄dicte ad p̄fa
tū A. ꝑtinuiſſe ⁊ ꝑtinere. p̄ntationēq; ⁊ ſpoli
ationē p̄dictas ⁊ temerarias ⁊ illicitas iniu-
ſtas eſſe ⁊ fuiſſe. ac eundē A. in p̄ſtinū ſtatuʒ
poſſeſſionē ſeu q̄ſi eiuſdē iuris reponēduʒ re
ſtituendū ⁊ reducendū fore. reſtitui reponi ⁊
reduci debere. Reſtituatiſq; reponatis et re-
ducatis ꝑ veſtrā diffinitiuā ſnīam. Et p̄ iſtū
libellū intentat̃ poſſeſſoriū ⁊ petitoriū. Poſ-
ſet etiā alterʒ tantū intētari. vt dictū eſt in alio
ꝓceſſu circa formas libellorū. Et iſta cauſa
ſuꝑ iurepatronat⁹ nō eſt bn̄ficialis. cuʒ de ti
tulo bn̄ficiali nō agat̃. Vn̄ in ea ꝓcedendū ē
ordine iudiciario obſeruato. Et ſuꝑ p̄mo li-
bello poſſunt ſic formari poſitiōes ⁊ articuli
vt in poſtib⁹ formis ¶ In p̄mis ponit ⁊ ꝓba
re intēdit ꝙ in dyoc. Magunt. in terra thuri
giorꝫ fuit ante. x. xx. xxx. vel. xl. annos citra vl'
vltra. ⁊ a tp̄e de quo vl' de cui⁹ initio ſiue con
trario memoria hoīm nō exiſtit. fuit ⁊ eſt q̄d
dam opidū vocatū cōiter opiduʒ Erfordeñ.
hn̄s diuerſas eccliās collegiatas ⁊ ꝓchia-
les. ac al's palā ⁊ notorie. Jtē ꝙ in eodeʒ opi-
do Erford. inter alias eccliās ibidē fuit a pre
dicto tp̄e ⁊ ꝑ idē tp̄s. ⁊ eſt etiā collegiata eccle
ſia beate marie v̓ginis ab Erford. cōiter ap-
pellata. hn̄s ꝓpoſitū decanū ⁊ capituluʒ. cer-
tas ac diſtinctas p̄bendas ac iura alia ecclie
collegiate publice ac manifeſte. Jtē ꝙ de pre
miſſis ⁊ ſignāter oīb⁹ fuit ⁊ eſt publica vox
⁊ fama. Jtē ponit ⁊ ꝓbare intēdit ꝙ ſanctiſſi
mus in xp̄o pat̃ ⁊ dn̄s noſter Jnno. diuina
ꝓuidētia papa modern⁹ p̄dicto A. grām fa-
ciēdo ſpecialē die tali. mēſe tali. canonicatuʒ
in ecclia p̄dicta p̄dicto M. ꝯtulit. ⁊ ip̄m ꝑ de-
canū ⁊ capitulū recipi mādauit i canonicuʒ
et fratrē. ſtalluq; in choro ⁊ locū in capitulo
cū iuris canonici plenitudine eidē aſſignari
Jtē ꝙ p̄bēda ſi q̄ tūc vacaret vl' quā i poſterꝫ

vacare ↄtingeret eccl'ia in eadē.eā ꝑdict⁹.A.
infra mēſis ſpaciū vni⁹ acceptaret.ꝑdictus
dn̄s noſter papa eidē A.cū oīb⁹ iurib⁹ ⁊ ptī/
nēcijs ſuis vniuerſis ↄferre ⁊ de ea ſibi ꝓuide
ri.ac ipm̄ ad eandē in ipſi⁹ q₃ ac iuriū ꝑtinē/
tiaꝝq₃ poſſeſſiōꝫ eiuſdē vel q̄ſi inueſtiri ⁊ īdu
ci.inductū q₃ tueri ⁊ defendi voluit ⁊ manda
uit. Itē q̄ꝫ idē dn̄s noſter papa ad collatiōeꝫ
ꝓuiſionē ⁊ inueſtiturā.⁊ al's ꝑdicte grē debi/
tam ⁊ effectualē executionē faciendū certuꝫ v'
certos executores deputauit. Itē q̄ꝫ memora
tus A.grām ꝑdictā ſibi vt ꝑmittit factā ratā
bn̄s ⁊ gratā ſup eū lr̄as in forma cōſueta ex/
trahi.⁊ ꝓceſſus ꝑ executorē fieri procurauit
Itē q̄ꝫ de ꝑmiſſis oīb⁹ ⁊ ſingulis fuit ⁊ ē pu/
blica vox ⁊ fama. Itē ponit ⁊ ꝓbare intendit
q̄ꝫ die anno dn̄i. M.cccclxxvij.die tali.menſe
tali.⁊ an̄ Q₃. N.fuit canonic⁹ ⁊ ꝑdicte eccle
beate marie certos ꝓbēdatus ⁊ certos cano/
nicatū ⁊ ꝓbendā in eadē eccl'ia habuit ⁊ poſ/
ſedit. Itē q̄ꝫ idē. N.canonic⁹ anno ⁊ mēſe pre
dictis.die tali diē ſuū extra romanā curiam
clauſit extremū. Quodq₃ ꝑ ipſi⁹ obitū cano
nicat⁹ ⁊ ꝓbenda ꝑdicti q̄s in ꝑfata eccl'ia ob/
tinebat vacare inceperūt ⁊ vacauerunt.⁊ va
care cōiter reputabant̄ palam ⁊ manifeſte
Itē q̄ꝫ ꝑdict⁹ N.vel talis ei⁹ ꝓcurator predi/
ctos canonicatū ⁊ ꝓbendā ſic vacātes tanq̄₃
gratie ꝑdicte vigore ſibi ⁊ nulli alteri de iure
debitos.die tali.mēſe tali.ꝑdictis cū preſtati/
one ↄſueta acceptauit. Itē q̄ꝫ ꝑ talē ꝑdicte g̃/
tie executorē A.ꝑdict⁹ canonicatū ⁊ ꝓbendā
ſibi cōferri de eiſdē ꝓuideri.ac ſe in ipſorū iu/
rium ⁊ ꝑtinētiaꝝ in earundē poſſeſſionē ſeu
quaſi inueſtiri obtinuit tali die Itē q̄ꝫ de pre
miſſis oīb⁹ ⁊ ſingulis fuit ⁊ eſt publica vox ⁊
fama Itē ponit q̄ꝫ A.ꝑdict⁹ tpe grē ſibi facte
ac collatiōe ꝓuiſionis ⁊ inueſtiture ꝑdictaꝝ
fuit ⁊ eſt cleric⁹ vel ſacerdos ⁊c.in cōmuniōe
fidelium de legitimo matrimonio ꝓcreat⁹. Et
al's abilis ⁊ idone⁹ ad eccleſiaſticū bn̄ficiuꝫ
maxime canonicatū ⁊ ꝓbendā ſupradictos
obtinendū. Itē q̄ꝫ B.aduerſari⁹ an̄dict⁹ ad
ꝑdictos canonicatū ⁊ ꝓbēdā poſt ꝑdicti q̄n/
dam N.mortē ſe intruſit ſeu intrudi fecit ⁊ ꝓ
curauit.ipſoſq₃ canonicatū ⁊ ꝓbēdā detinu/
it ⁊ occupauit.detinet ⁊ occupat fruct⁹ reddi
tus ⁊ ꝓuent⁹ ex eiſdē ꝓuenietes ꝑcipit ⁊ ꝑce/
pit.inburſauit ⁊ inburſat.ac ꝑfatū impedit ⁊
impediuit.fecitq₃ ⁊ facit ꝑ intruſionem occu
pationē ⁊ alia ꝑdicta quo min⁹ gratia colla
tio ꝓuiſio ⁊ inueſtitura.⁊ alia ꝑmiſſa ſuū de
bitū ſortiri poterint ⁊ ſortiant̄ effectū. Et ꝑdi/
ctus A.poſſeſſionē ſeu quaſi poſſeſſionē ca/
nonicat⁹ ⁊ ꝓbende ꝑdictoꝝ aſſequi poſſꝫ libe
re ⁊ habere. Dat inſup libellū ꝑ pte ſua obla
tum.ac ꝓducta ⁊ ꝓducēda ī hac cauſa inq̄n/
tum faciūt ꝑ pte ſua ꝓpoſitionib⁹ ⁊ articulis
⁊c. Ac etiā denotatū ſignis ⁊ ſigillis ſaluo iu
re addendi corrigēdi ſupplendi declarandi ⁊c.
vt moris eſt ⁊ ſtili.

Qn̄ bn̄ficiū eſt de iurepatronat⁹ tūc ex li
bello ſeu petitiōe formant̄ poſitiōes ⁊ articu/
li in hūc modū. Poſitiōes ⁊ articulos vt.ſ.
in alijs. In p̄mis ponit ⁊ ꝓbare intēdit q̄ꝫ in
opido Erford. Magunt̄. dyoc̄.a.x.xx.xxx.vl'
xl.annis citra vel vltra.⁊ a tpe ⁊ ꝑ tpꝫ d' cui⁹
ↄtrario ſeu initio nō eſt memoria hoīm. fuit
⁊ eſt certa eccl'ia parrochial' appellata cōmu/
niter ſancti Pauli Erforden̄. Quodq₃ ī ea/
dē eccl'ia fuerūt ⁊ ſunt certe vicarie ꝑpetue a
ſecularib⁹ clericis ſolite gubernari. Itē q̄ꝫ in
ter alias vicarias ꝑpetuas in eadē eccl'ia exi/
ſtētes fuit a tpe ⁊ ꝑ temp⁹.de q̊ ſupra.⁊ eſt cer
ta vicaria ad altare ſancti talis palā ⁊ noto
rie. Itē q̄ꝫ vicaria hm̄ōi ꝑpetua ꝑ talē laicuꝫ
inſtaurata eſt ⁊ fundata ac de bonis ſuis do
tata ⁊ ꝑ loci dyoceſanū ↄfirmata. Itē q̄ꝫ iuſ/
patronat⁹ vicarie eiuſdē eidē inſtauratori ⁊
ſuis heredib⁹ ſeruatū exiſtit ac ꝑtinuit ⁊ ꝑti/
net ad eoſdē. Itē q̄ꝫ de ꝑmiſſis oīb⁹ ⁊ ſingul'
fuit ⁊ eſt publica vox ⁊ fama. Itē ponit q̄ꝫ ſu
pradict⁹ N.fuit ꝑfati q̄ndā inſtauratoris fi
lius legitim⁹ ⁊ naturalis. Eidēq₃ patri ſuo ī
bonis ꝑ eū relictis ⁊ maxime in iurepatrona
tus ꝑdicte vicarie inſolidū heres ſucceſſit.ac
hereditas paterna cū iure ꝑdicto fuit ⁊ eſt ad
eū tanq̄₃ veꝝ heredē ⁊ ꝓximū deuoluta. Itē
q̄ꝫ idē N.fili⁹ ⁊ heres q̄ndā B.ꝑdicte vicarie
vicariū ad eandē vicariā tūc certo modo va
cantē vobis dn̄o officiali ꝑn̄tauit.quodq₃ ea
dem ꝑn̄tatio ꝑ vos admiſſa fuit.⁊ idē quon/
dā ꝑſentat⁹ ad ꝑſentationē eandē ad ꝑdictaꝫ
vicariā inſtitut⁹ eā tenuit ⁊ pacifice poſſedit

Itē ꝙ ꝑdictꝰ A. fuit ⁊ eſt in iurepatronatus memorate vicarie poſſeſſione vel quaſi. Itē de premiſſis omnibus ⁊ ſingulis. Item ꝙ de anno dñi tali die tali menſe tali bone memorie B. ꝑdictꝰ vicariꝰ vt ꝑmittit̄ vicarie ꝑdicte nouiſſimus fuit viā vniuerſe carnis ingreſſus. Itē ꝙ ꝑ eiuſdē quondaꝫ B. nouiſſimi ſepedicte vicarie rectoris mortē ipa vacare incepit vicaria. vacauitqꝫ ⁊ vacare reputata fuit palā ⁊ notorie. Itē ꝙ. A. ꝑdictꝰ ipiꝰ vicarie patronꝰ ⁊ iuriſpatronatꝰ eiuſdē poſſeſſor ꝑfatū. A. ad eandē vicariā ſic vacantē die tali. mēſe tali. anno ſupradicto vobis domino officiali ꝑ certas lrās ſuas ipiꝰ ſigillo ſigillatas ꝑntauit. Itē ꝙ tpe ꝑntatiōis huiuſmodi idē. A. ꝑſentatꝰ fuit ꝓut eſt in etate legitima ⁊ in minoribꝰ ordinibꝰ ⁊ in cōione fideliū aliaſqꝫ abilis ⁊ idoneꝰ ad beneficium hmōi obtinēdū. Itē ꝙ B. aduerſariꝰ memoratꝰ ꝑtextu eiuſdē ꝑſentatōis ꝑ nō patronū nec iuriſpatronatꝰ poſſeſſorē de ipſo ꝑdicto A. ⁊ ꝑſentatiōe de eo vt ꝑfert ꝑ verꝫ patronū facte oppoſuit de facto ⁊ opponit. impedit et impediuit. ac fecit ⁊ facit. Quo minꝰ eadē ꝑſentatio ꝑ vos admiſſa fuit ⁊ eſt ꝑ inſtitutioneꝫ ⁊ inueſtiturā. ac alꝰ ſuū debitū ſortita atqꝫ ſortiatur effectū. Itē ꝙ de ꝑmiſſis ⁊c. dat etiaꝫ libellū ſeu petitionē ſaluo iure corrigēdi ⁊c. Et ſi ꝑſentatꝰ eſt a patrono ſed nō eſt in poſſeſſione ꝑſentādi. vel ſi forte eſt poſſeſſor iuriſpatronatꝰ bona fide. licet ī veritate nō ſit patronuſ. ſcḋm hoc formēt̄ articuli vt dictū eſt circa libellū in hac materia

In cauſa matrimoniali ſic pōt cōcipi libellus

Corā vobis honorabili viro dñō ꝑpoſito vel officiali. ꝓponit ꝓcurator noīe ꝓcuratorio A. aduerſus B. puellā ⁊ quēcūqꝫ aliū ꝓ ipa B. legitime in iudicio interuenientem Et dicit in iure ꝯquerēdo ꝙ licet inter A. ⁊ B. ꝑdictos matrimoniū legitime ſit ꝯtractum ꝑ mutuū ⁊ ſimultaneū vtriuſqꝫ ꝯſenſum verbis de ꝑñti ad hāptus vltro citroqꝫ interminatū vtroqꝫ dicēte. Ego recipio te in meā. et ego te in meū. nec te dimittā ꝓ meliori vel deteriori ſubarratione etiā mutua ſubſecuta. ⁊ arris datis hincinde ⁊ receptis. Tñ B. predicta matrimoniū hmōi ꝑ corpalē copulā cōſummare ꝑdicto A. tāqꝫ marito ſuo adherēre. ⁊ eū vxorali affectione ꝓtractare recuſat ī periculuꝫ aīe ſue. Quare agit ⁊ petit ꝓcurator ꝑdictꝰ q̄ ſupra noīe ꝑ vos ꝓnūciari decerni ⁊ declarari ſentētialiter ⁊ diffinitiue matrimoniū inter. A. ⁊ B. ſupradictos fuiſſe ⁊ eſſe ꝯtractū. dictāqꝫ B. eidē A. ī vxorē adiudicādā. ⁊ ad matrimoniū de quo agit̄. ⁊ ipiꝰ cōſummationē faciendū. ac vt ſibi tāqꝫ marito adhereat. Et eū tā in lecto q̄ꝫ extra ꝯiugali affectione ꝓtractet ꝯdemnandū ⁊ cōpellēdū fore. adiudicareqꝫ ꝯdēnari cōpelli iuſticia mediāte Hec petit vna cū expēſis litis Item poteſt etiā matrimoniū ꝯtrahi ꝑ alia vba d̄ quo in. c. ex litteris. ⁊ in. c. ſi inter. de ſpōn. Et ſic formet̄ libellꝰ ſcḋm ꝙ ſe habebit factum. Si vō matrimoniū tā nō eſt corpali copula ꝯſūmatū. ⁊ aliq̄ꝫdiu ipi cōiuges cohabitauerūt ſꝫ tandē alter eorꝫ ab alio ſe diuertit ⁊ eum dimittit. tūc dimiſſus pt agere petitorio ⁊ poſſeſſorio. ſꝫ cautiꝰ eſt agere poſſeſſorio. Oportet tñ reſtitutionē petentē ꝓbare ꝯiugiū ⁊ copulā. q̄a iſta poſſeſſio nō habet̄ ſine iure. vt ī c. ex trāſmiſſa. de reſti. ſpol. Et tūc formet̄ ſic libellus

Corā vobis honorabili viro archidyac. l. offic. ⁊c. ꝓponit ꝓcurator noīe ꝓcuratorio A. viri ꝯquerēdo in iure aduerſus B. mulierē Et dicit ꝙ liceꝫ dudū B. mulier ſupradicta cū ꝑfato A. ꝯtraxerit matrimoniū. ⁊ traductiōe ac carnali copula ſubſecuta ſibi in loco tali ꝑ plures annos vl' mēſes cohabitauit tanq̄ꝫ vxor eū in oībꝰ affectiōe vxorali ꝓtractando Tñ de anno tali die tali mēſe tali ipa B. neſcitur quō ſpū deducta a ꝑdicto A. ſe diuertit ſine iudicio eccl'ie. ⁊ eundē dimittit ꝓpria temeritate eū poſſeſſiōe vel q̄ſi ipiꝰ ⁊ iuris ꝯiugalis in ea deſtituēdo temere ⁊ ſpoliādo in anime ſue detrimentū. Agit igit̄ ⁊ petit ꝑdictus ꝓcurator noīe ꝓcuratorio q̄ ſupra. quatenꝰ ꝑcognito q̄ntū ſufficit de ꝑmiſſis ꝓnūcietis. decernatis ⁊ declaretis. diuiſionē. dimiſſionē. ⁊ ſpoliationē ꝑdictas fuiſſe ⁊ eſſe temerariaſ illicitas ⁊ iniuſtas. temere illicite ⁊ iniuſte d̄ facto ꝑſumptas. Ipſumqꝫ A. ad poſſeſſiōꝫ ſeu quaſi ꝑdicte ꝯiugis ſue ⁊ iuris ꝯiugalis

in ea reſtituēdū ⁊ reducēdū fore. ac reducatiſ ⁊ reſtituatis. ac ipa B. vt ad eundem A. quē incōſulte dimiſit. redeat ⁊ ꝯiugalia obſeq̄a ſibi p̄ſtet ſicut ꝑ vos ꝯdemnandā ⁊ cogendā eē. ꝯdēnetis ⁊ cogatis ꝑ veſtrā diffinitiuā ſniāꝫ ⁊ cenſurā eccleſiaſticaꝫ ⁊ alia remedia oportuna. Hec petit ⁊c. Si aūt vxor opponeret marito reſtitutionē petēti. exceptionē ꝯſanguinitatis ī gdu ꝓhibito. an faciēda ſit reſtitutio no. ⁊ habet in. c. litteras. de reſti. ſpol. de mo. etiā libelli. in. c. cōqueſtione. eo. ti. vbi d̄ B

Aliqñ aūt agit̄ inter ꝯiuges ad diuortiū. ⁊ hoc dupliciter. Quia q̄nqꝫ ꝑ ſeparationē q̄ntum ad vinculū. q̄nqꝫ q̄ntū ad thoꝛ tantū ⁊ mutuā ſeruitutē. In p̄mo cū agit̄ ad ſeparatōnem vinculi ſaltē de facto ꝯtracti. tūc ꝯcipit̄ ſic libellus

Corā vobis ⁊c. ꝓponit ꝓcurator nomine ꝓcuratorio A. viri aduerſus B. mulierē. Et dicit ꝙ licet A. ⁊ B. predicti ſibiinuicē attineant ⁊ ſint in tertio vl' quarto gdu ꝯſanguinitatis cōiuncti. Et licet p̄dicti A. ⁊ B. affines exiſtāt in p̄mo affinitatis genere. ⁊ in primo vel ſecūdo vl' tertio gradu. ipi tñ de facto matrimoniū ſimul ꝯtraxerūt. illud etiā carnaliter ꝯſummādo. Quare agit ⁊ petit p̄dictꝰ ꝓcurator noīe ꝓcuratorio quo ſupra ꝑ vos p̄cognito q̄ntū ſufficit de p̄miſſis. ꝓnūciari decerni ⁊ declarari inter A. ⁊ B. p̄dictos ꝯſanguinitatis ⁊ affinitatis impedimēto p̄dicto matrimoniū nō eſſe nec ſubſiſtere poſſe. Ipſoſqꝫ ſicut de facto cōtraxerūt. de facto diuorciandos ⁊ ſeparandos fore. ⁊ cohabitatōne ac mutua ſeruitute ac vinculo facti abſoluēdoſ diuorciari ſepari ⁊ abſolui Bariqꝫ predicto A. licentiā ad vota alia ꝯuolādi ſentētialiter diffinitiue. Hec petit veſtꝝ ad hec officiū humiliter implorādo Et idē de alijs impedimētis q̄ habent de iure dirūpere matrimoniuꝫ. mutatis mutādis

In ſecūdo v̊o caſu cū agit̄ ad ſeparationē thori q̄ fit ꝓpter adulteriuꝫ ſic cōcipit̄ libellꝰ ⁊c.

Corā vobis ⁊c. ꝓponit ꝓcurator noīe procuratorio A. mariti ꝯquerēdo in iure ꝯ B mulierē eiuſdē A. vxorē. ⁊ eam accuſando ſeu denūciando. dicit ꝙ p̄dicta B. vxor poſt cōtractum int̄ ipam ⁊ p̄dictū A. matrimoniuꝫ de anno tali die tali mēſe tali. cū C. viro ī tali loco ⁊ in camera tali in legē ꝯiugij cōmittēdo ⁊ thoꝛ violādo adulteriū ꝑpetrauit. ſeu eidē C. adheſit publice ⁊ adheret cū eadē adulterādo. Quare petit ꝓcurator p̄dictꝰ q̊ ſ̄ nomie quatenꝰ p̄cognito q̄ntū ſufficit de p̄miſſis ꝓnūcietis decernatis ⁊ declaretis p̄dictos A. ⁊ B. ꝯiuges ad iſtātiā ⁊ petitōnē ipiꝰ A mariti ꝓpter p̄dictū adulteriū vxoris ſeparandos ⁊ diuortiādos fore quo ad thoꝛ ⁊ mutuā ſeruitutē. atqꝫ ſeparetis ꝑ veſtrā diffinitiuā ſniāꝫ.

Aliqñ addit̄. atqꝫ dotē eidē A. adiudicādum ⁊ adiudicetis. vt in. c. plerūqꝫ. de dona. inter vi. ⁊ vx. Iſto modo agit̄ de crimine adulterij ciuilit̄. Et dꝫ in libello exp̄mi tp̄s ⁊ locus ſꝫ inſcriptō nō eſt neceſſaria De q̊ ⁊ de materia hm̄oi libelli in. c. tue. de ꝓcura. vide. ⁊ in. c. j. vt lit̄. nō ꝯteſt. cū remiſ. Et qñ ſic agit̄ de adulterio ad ſeparationē thori nō eſt cauſa matrimonialis. q2 nō agit̄ de federe matrimonij ſꝫ de crimine adulterij. ⁊ iō in ꝓceſſu talis cauſe debet ordo iudiciariꝰ obſeruari. Ita habetur. in. c. j. vt lit̄. non cōteſt. ſicut in ſimili dixi de cauſa beneficiali ⁊ cauſa ſuper iurepatronatus.

Super libello in cauſa matrimoniali quādo agitur de cōiugio poſitiones et articuli ſic formātur

Poſitiōes ⁊ articulos vt in p̄cedētibꝰ formis articuloꝝ. In p̄mis ponit ⁊ ꝓbare intendit ꝙ de anno dñi. M. cccc. lxx. in mēſe ſeptēbri. A. ⁊ B. p̄dicti in domo vel in loco vel in domo tali ꝯuenerūt ad inuicē ad matrimoniū ꝯtrahēdū. ⁊ ibidē de ꝯtrahēdo ꝑ eos matrimonio ſimul ꝯtractꝰ habuerūt. Itē ꝙ tandē ꝑ tractatꝰ hm̄oi ad ꝯcordiā veniētes matrimoniū ꝑ ꝯſenſum mutuū ⁊ ſimultaneum ibidē ad inuicē ꝯtraxerūt. Itē ꝙ ꝑ ꝯſenſuꝫ tali modo matrimonialē idem A ⁊ B. v̓bis de p̄ñti aptis vltro citroqꝫ intimauerūt. exp̄ſſe vtroqꝫ dicēte Ego te recipio ī meā. ⁊ ego te recipio in meū. vel ꝓ meliori vel peiori te dimittere nō intendo. Itē ꝙ in ſignū matrimonij int̄ eoſdē. A. ⁊ B. vt p̄fert̄ ꝯtracti. ipe A. eidē B. ſponſe ſue annulū vnū aureū tradidit. ⁊ ipa B. eidē a ſpōſo ſuo circulū vnū argenteū tradidit. q̄ hincinde ſic data arre noīe recepe-

runt. Itē φ tpe ꝯtract⁹ particulari A. ⁊ B. p̄dicti puberes ⁊ al's apti ⁊ idonei fuerunt ad matrimoniū ꝯtrahendū palā ⁊ notorie. Itē φ d' p̄miſſis oib⁹ ⁊ ſingulis fuit ⁊ eſt publica vox ⁊ fama. ¶ Poſſent poſitiões ⁊ articuli aliū modū ſic formari. In p̄mis ponit ⁊ pbare intēdit φ A. ⁊ B. p̄dicti die tali currētis anni vna cū certis pſonis alijs fuerūt in tali loco cōgregati. Itē φ p̄dict⁹ A. pfate puelle l' mulieri B. ſupplicauit vt cū eo matrimoniū cōtrahere ſeu ipm ad maritū recipe vl' ducere dignaret. pmittēs eā habere in vxorē. ⁊ nūq̄ȝ dimittere p meliori ſeu deteriori. Itē φ p̄dicta B. in ipſum A. ꝯſentiēs ſtatim dixit φ cū eo libent' vellet ꝯtrahere. ⁊ eū ducere vel recipere ſeu habere in maritū. Itē φ idē A ⁊ B ibidē ad inuicē matrimoniū ꝯtraxerūt. vnuſ alteꝝ mutuo cōſenſu v'bis cōſuetis expreſſis recipiendo dicēte A. ſe ipſam B. recipe et de cetero habere velle in vxorē ⁊ eam nunq̄m p meliori vel peiore dimittere. Ac ſimiliter. B. dicēte φ ipm A. in ſuū recipet ⁊ habere eum vellet in maritū

¶ Cū agitur ad diſiungēdum ꝓpter impedimentū poſitiones et articuli ſuper libello ſic formētur

¶ Poſitōnes ⁊ articulos ⁊c. Et ponem⁹ φ vocent' Seyus ⁊ Titia de quorū matrimonio agit. In p̄mis ponit ⁊ pbare intendit φ in tali loco opido vel villa erāt olim ⁊ morabant quondā Martinus. ⁊ quondā Berta mulier palā ⁊ notorie. Itē φ idē M. ⁊ B. fuerunt ſoror ⁊ frater. ⁊ ſe tales nominauerunt geſſerūt habuerūt ac tenuerūt. ac ab alijs cōīt tenti ⁊ noiati habiti ⁊ reputati fuerūt. Itē φ ex p̄dicto quondā M. deſcēdit Lotharius. ⁊ fuit fili⁹ naturalis eiuſdē qd eſt palā et notorium Itē φ idē Lothari⁹ p̄dictū Seyum genuit. ipſeq3 lothari⁹ pater fuit eiuſdē Seij naturalis. Itē φ ex alio latere de p̄dicta Berta mulier Reberga deſcendit ipſi⁹ Berte carnalis filia. Itē φ eadē Reberga Titiā p̄dictam filiā ſuā pcreauit. Itē φ de p̄miſſis oībus ⁊ ſingulis fuit ⁊ eſt publica vox et fama. Itē φ Sey⁹ ⁊ Titia p̄noiati ſic exiſtētes cōſanguinei. ⁊ in ꝯſanguinitatis gdu titio coniuncti tali tpe inuicē de facto ⁊ q̄ntū ī eis fuit matrimoniū ꝯtraxerūt. ⁊ carnali copula ſbſecuta ſibi tanq̄ȝ ꝯiuges mutuo adheſerunt. ⁊ adherēt de facto

¶ In actione iniuriarum quando agitur ciuiliter ad intereſſe cōcipitur ſic libellus

¶ Corā vobis ꝓponit pcurator pcuratorio noie diſcreti viri titij cōquerendo in iure aduerſus Semproniū ſeu quēcunq3 aliuȝ pro ipſo in iudicio legitime interuenientē. Et dic φ licet Titi⁹ pfatus fuerit ab annis diſcretōnis ſue. ⁊ ſit homo pacific⁹ ⁊ bone fame. ſtatus integri. laudabilis vite. ⁊ conuerſatiōis honeſte. de legitimo genit⁹ matrimonio. Et vt talis ac p tali cōmuniter habitus. tentus nominat⁹. ⁊ reputat⁹. Tamen de anno currente. videlicet. M. cccc. lxx. die tali. mēſe tali. in tali domo vel vico p̄dictus Semproni⁹ neſcit quo ſpiritu duct⁹ memoratū Titium animo ſibi iniuriandi verbis affecit iniurioſis dicendo expſſe ⁊ nominando ipm Titiū filiū meretricis vel hereticū ſeu nequaȝ peſſimum. vel de eo malū cantauit canticum ſeu carmē famoſum. ſeu libellū famoſum d' ipſo ſcripſit. videlicet ī tali forma ⁊c. Quā iniuriā eidē Titio p eundē Semproniū illatā. ideȝ Titius reuocauit ⁊ reuocat ad animum. ac eā p ſua eſtimauit ac ſua eſtimat intereſſe ad tot marcas florenoꝝ ſeu libraꝝ denariorum malēs de ſuo tantū p̄dere ſi haberet cōmode q̄ȝ tali fauore iniuriā ſibi irrogataȝ tolerare. veſtra tn̄ iudiciali taxatione ſp ſalua. Agit igit' ⁊ petit procurator p̄dictus quo ſupra. q̄tenus poſtq̄ȝ cōſtiterit de p̄miſſis pnūciētis ⁊ declaretis p̄dicta v'ba p Semproniū predictum de p̄dicto Titio ſeu ꝯtra eū vt pfertur dicta ⁊ plata ſeu alio modo pſumpta fuiſſe ⁊ eſſe temeraria illicita ⁊ iniurioſa. temere illicite ⁊ iniurioſe pſumpta. Et in p̄dicti Titij iniuriā attemptata. ipſumq3 Semproniū ppterea eidē Titio ad intereſſe teneri. ac euȝ ſibi in predicta marcaꝝ ſeu florenoꝝ ſeu librarum ſumma noie intereſſe. veſtra vt p̄mittit' taxatione ſalua iudiciali cōdemnandum. et ad ſatiſfactionē compellendū fore. ⁊ ac cōdēnetis ⁊ compellatis per veſtram diffinitiuaȝ ſententiam

¶ Poſitiones et articuli in actione hmōi poſſunt ſic foꝛmari

¶ Poſitiones ⁊ articulos vt in foꝛma ſupꝛa
In pꝛimis ponit ⁊ pꝛobare intendit ꝙ Titi-
us pꝛedictꝰ ab annis diſcretionis ſue fuit et
eſt hodie homo pacificus bone fame. opini-
nis illeſe. vite cōmendabilis. ⁊ cōuerſationiſ
honeſte. Et vt talis ac pꝛo tali tentus cōmu-
niter nominatꝰ et reputatꝰ palam eſt et no-
toꝛiuꝫ. Itē ꝙ de anno recurrente die tali mē-
ſis ſeptembꝛis Sempꝛoniꝰ p̄dictꝰ malo vt
credit ſpū ductꝰ. v̓bis turpibus ⁊ iniurioſis
Titiū pꝛedictū affecit. ſibiq̨ꝫ conuiciū publi
ce dicens eū meretricis filiū vel hereticuꝫ ſeu
nequā peſſimū nominando expꝛeſſe ⁊ appel-
lando turpiſſimū temere animo ſibi iniuriā-
di. vel tale de eo cantauit canticū vel carmen
tale famoſum. vel talē conſcripſit libꝛum fa-
moſum. Itē ꝙ Titius pꝛedictꝰ iniuriaꝫ paſ
ſus. eandē iniuriā ſtatim poſtq̄ꝫ eam ſibi ir-
rogatam intellexit. reuocauit pꝛout reuocat
ad animū. ⁊ ipſam eſtimauit ⁊ eſtimat ꝓ ſuo
intereſſe ad tot marcas vel floꝛenos vl̓ libꝛaſ
denarioꝝ talis monete. pꝛo quibus nollet in-
iuriam tali modo ſuſtinere. veſtra ſalua iu-
diciali taxatione. Item ꝙ pꝛedictꝰ Sempꝛo
nius tempoꝛe illate iīurie ſupꝛadicte fuit do-
li capax. ſane mentis. ⁊ al̓s talis qui poteſt ī-
iuriam irrogare. Item ꝙ de pꝛemiſſis om-
nibus ⁊ ſingulis fuit ⁊ eſt publica vox et fa-
ma. Et ita habemus libellos ⁊ articulos in
cauſis beneficialibus matrimonialibus ⁊ ī-
iuriarum ꝛc.

¶ De defenſionibus in iſtis cauſis beneficialibus matrimonialibus et iniuriarum

¶ Nunc de defenſionibꝰ reoꝝ in huiuſmo
di cauſis videamuſ. Et pꝛimo in cauſa bene
ficiali poteſt reus cōcipere in vim peremp̄t.
defenſionē illo modo vt p̄tenſa bn̄ficiali: cau
ſa que inter A. ex vna parte. ⁊ B. ex altera p-
te vertit̄ coꝛaꝫ vobis dn̄o iudice. pꝛocurato
nomine pꝛocuratoꝛio B. pꝛedicti ꝓponit et
dicit excipiendo ꝙ beneficiū de quo eſt que-
ſtio inter partes p̄dicto A. minime debet̄. nec
ius aliquod habet in eo vl̓ ad illud. maxime
ex eo quia gratia p̄tenſa ꝑ eū impetrata fuit
⁊ eſt ſurrepticia per veri taciturnitatē. vel fal
ſi expꝛeſſionē obtenta. Tacuit enim eā impe
trando ſe beneficiū in tali eccleſia obtinere. d̄
quo nullam in huiuſmodi gratie impetrati
one fecit mentionē. vel expꝛeſſit fructus talis
beneficij decem marcaꝝ valoꝛeꝫ annuū non
excedere. cū tamen valeat q̄ndecim marcas
annuatim. Uel falſe expꝛeſſit ſe clericū cū nō
dum habuerit pꝛimā tonſurā. Uel benefici-
um eſt poſt impetrationē gratie aſſecutꝰ. q̄d
cū bn̄ficio de quo eſt cōtrouerſia d̄ iure tene-
re nō poteſt. ꝑ q̄d gratie hmōi p̄tenſe renūci-
auit iuris diſpoſitione. Uel ſimiles ꝑt ꝓpo
nere exceptiones.

¶ Quando beneficiū eſt de iurepatronatus et agitur inter pꝛeſentatoſ pōt ſic excipi

¶ Pꝛocuratoꝛ nomine pꝛocuratoꝛio. B. p̄
ſentati pꝛoponit in vim ꝑemp̄t. Et dicit exci-
piendo ꝙ pꝛeſentatio pꝛedicti B. per vos do
minū iudicem admittenda eſt de iure. Et idē
B. pꝛeſentatꝰ ad beneficium de quo agit̄ in-
ſtituendus. quia ⁊ ſi non cōſtat eum eſſe pa-
tronum. ⁊ ipſiꝰ beneficij iuſpatronatꝰ habe-
re a quo talis B. eſt pꝛeſentatus. Fuit tamē
p̄ſentatōnis tempoꝛe. ⁊ ſic eſt idē pꝛeſentatoꝛ
in poſſeſſione ſeu quaſi ipſius iuriſpatrona
tus bona fide. Unde dato etiā ꝙ ex aduerſo
eſſet pꝛobatū pꝛeſentatoꝛē alterius partis di-
cti beneficij foꝛe patronuꝫ. Quia tamen iuſ-
patronatus non ipſe ſed pꝛeſentatoꝛ pꝛedicti
B. poſſedit ⁊ poſſidet. Unde ipſius poſſeſſo
ris pꝛeſentatio eſt p̄ferenda de iure ⁊ admittē
da. Uel dicit excipiendo ꝙ cum ipſe B. ꝑ pa
tronos numero plures pꝛeſentatꝰ exiſtat. et
plures patronoꝝ voces habeat pꝛeferenduſ
eſt tanq̄ꝫ in iure potioꝛ ⁊ inueſtiendus. cum
ipſe a tribus et alter a duobus tantuꝫ ſit pꝛe
ſentatus

In cauſa matrimoniali quādo agitur d̄ coniūgēdo pōt reus dicere excipiendo ad libellum

¶ Ad elidendum intentionem actoꝛis ta
lis in cauſa quam ſupꝛa pꝛetenſo matrimo
nio pꝛoſequitur aduerſus talem reaꝫ in iudi
cio coꝛam vobis pꝛocuratoꝛ nomine ꝓcura
toꝛio eiuſdem ree ꝓponit excipiēdo. ⁊ dicit ꝙ

ipſius actoris intentio quo ad vinculũ matrimoniale nõ eſt legitime ꝓbata ſeu in aliq̃ fundata. Et dato ꝙ de cõtractu ꝓtenſo ſufficienter cõſtaret. Quia tñ ipſe actor ꝛ rea ſibi attinẽt ꝛ ſunt ꝯſanguinei in tertio vl' quarto gradu. vel ſunt affines in ꝑmo genere affinitatis in tertio vel quarto gradu. vel ineſt eis cognatio ſpũalis. cũ pater ipſius ree leuauit actorẽ de ſacro baptiſmate. Unde huiuſmodi affinitatis vel ꝯſanguinitatis vel ſpũalis cognationis impedimẽto obſtãte inter eos. matrimoniũ eſſe nõ poteſt Quare petit procurator ꝑdictus quo ſupra nomine ꝑ vos ꝑnunciari matrimoniũ inter ipſas ptes legitime cõtrahi. vel contractũ ſubſiſtere nõ poſſe. dictãq3 reã ab actoris impetitiõe abſoluẽdum fore. Et eidẽ actori ſilentiũ eſt imponendum. ac abſoluatis ꝛ imponatis diffinitiue.

Quando agit̃ ad matrimoniũ dirimendũ ꝓpter aliquod legitimũ impedimentum poteſt reus ſic excipere

Procurator noĩe ꝓcuratorio talis ree ꝓponit in modũ exceptionis ad perimendum intẽtionẽ talis mulieris ſeu vxoris matrimoniũ minus iuſte accuſantis. Et dicit dato ꝙ cõſanguinitatis l' affinitatis vel ſpiritualis cognationis impedimẽtũ ꝑ parte ipſi⁹ actoris allegatũ ſufficiẽter ꝛ legitime ſit probatũ. Matrimoniũ tamẽ inter eos contractũ huiuſmodi aſſignati vel ꝑaſſignati impedimẽti occaſione nõ eſt dirimendũ. cũ ſup tali impedimẽto ꝑtenſo ꝑ ſedẽ apoſtolicã dudũ ſit diſpenſatũ. ꝛ ip̃m impedimentũ ſublatuз vt videt̃. Et ideo eo nequaq3 obſtãte int̃ eos matrimoniũ legitime põt cõtrahi. ſeu ip̃e actor ꝛ re⁹ in matrimonio ꝯtracto licite remanere Quare petit ꝓcurator ꝑdict⁹ ꝑfato nomine quaten⁹ ꝓnũcietis decernatis ꝛ declaretis ꝑfate mulieri ſup accuſatiõe ſiue denũciatiõe matrimonij occaſione ꝑaſſerti vel ꝑaſſignati impedimẽti ſilentiũ imponẽdũ fore. ꝛ iponetis diffinitiue. Qñ aũt agit̃ ad ſepatiõз thori ꝓpt̃ adulteriũ excipi ꝑt illo modo.

Excipiendo ꝑ viam ꝑempt̃. ꝓponit ꝓcurator noĩe ꝓcuratorio talis mulieris ꝑ talẽ maritũ ſuũ de ꝑtẽſo adulterio accuſato ad ſeparationẽ thori Et dicit ꝙ et ſi adulteriũ ꝑtenſũ ipſius mulieris eſſet ſufficientꝑ ꝓbatũ. diuortium tñ ꝓpter mariti deſideratũ ꝛ petitũ nõ eſt int̃ ipſos cõiuges celebrandũ ex eo ꝙ ip̃e maritus eandẽ vxorem ſuã tradidit adulterandã vel ipſa mulier fuit violẽter oppreſſa. vel ipſe maritus poſt adulteriũ ab ea cõmiſſum eaз ſibi recõciliauit. vel ip̃am de tali modo adulterij cõmiſſi minime accuſare iurauit. Quare petit ꝛc.

In actione iniuriarũ poteſt reus ſic ſe defendere excipiẽdo

Pro pte viri diſcreti B. rei ꝓponit ipſi⁹ ꝓcurator ꝓcuratorio noĩe corã vobis dño iudice. Et dicit excipiẽdo ꝙ ꝑtenſa iniuria quã A. actor ꝑ B. ꝑdictũ ſibi aſſerit irrogatã ꝓbata non eſt legitime. nec ipſi⁹ actoris intentio fundata ꝑ teſtes vel iſtrumẽta aut quis alio modo vel genere ꝓbatiõis ſed dato minime tamẽ cõceſſo ꝙ de iniuria hmõi ꝑtẽſa ꝯſtarз ipſa tñ aſſerta iniuria diſſimulatiõe vl' lapſu anni dudũ eſt ſublata ꝛ tacite vel expreſſe remiſſa Nã eo die q̃ iniuria ip̃a illata ꝑtẽditur ꝛ poſtq̃з B. ip̃i A. iniuriã vel conuicium dixit idem A. ꝛ B. ſimul comederũt. Quare ꝑdictus procurator nomine quo ſupra petit B. reum prefatũ a memorati A. impetitõne abſolui. ꝛ eidẽ A ſuper iniuria ꝑtenſa ꝛ eius proſecutione ꝑpetuũ ſilentiũ imponi. ac euз predicto B. in expenſis litis condemnari

In cauſis appellationuз libelli formant̃ ſm formas ipſaꝝ appellationũ. Nã quedam eſt appellatio iudicialis. et eſt etiã extraiudicial'. Item iudicialis aliquãdo imponit̃ añ ſentẽtiam. aliquando ab ipſa ſentẽtia diffinitiua. Si ergo appellatur in iudicio ante ſententiã diffinitiuaз. poteſt appellatorius libellus ſic formari.

Libellus quando appellatur a grauamine.

Corã vobis honorabili viro dño iudice offic. in cauſa appellationũ ꝛ ptiũ infraſcriptaꝝ a ſede ap̃lica delegat⁹. Uel corã vob̃ domino offic. curie ep̃alis talis ꝛc. vel archiep̃alis ꝓcurator noĩe ꝓcuratorio diſcreti viri tij appellantis aduerſus Sempronium appellatum. et quecunq3 aliũ pro eo in iudicio legitime interuenientẽ. proponit ꝛ dicit ꝙ licз ĩ

queſtione ſeu cauſa que vertit̃ inter Titiũ et
Semproniũ p̄dictos de ⁊ ſup re tali vl' debi:
to tali corã tali iudice ordinario vl' delegato
in iudicio vertebat̃ ꝑ parte p̄dicti Titij ꝓpo
ſitum fuerit. excipiendo ꝙ libello p̄tenſo ꝑ p̄:
dictum Semproniũ ſibi oblato non erat rñ
dendũ ſibi ex tali cã rei. vel ꝙ poſitiõi tali que
impꝑtinẽs erat nõ eſſet rñdendũ. vl' licet ꝑ pte
ipſi⁹ Titij ꝯ Semproniũ p̄dictũ tũc actorez
fuerit oppoſita exceptio excõicatiõis ⁊ pbata
qua obſtante idem actoꝛ vlteri⁹ ſup ꝓſecutõ
ne cauſe ꝓtenſe nõ erat audiend⁹. ſz ab agẽ
do fuit repellend⁹. Idẽ tñ iudex exceptionez
huiuſmodi admittere denegauit. vel eã non
eſſe admittendã interloquendo pronũciauit
perperã ⁊ iniuſte. vel eã tacite repellendo in
cauſa eadẽ ad talem vel talẽ actũ eidẽ excepti
oni ſue contrariũ proceſſit. Unde predictuſ
Titius ſe ꝑ hoc grauatũ ſentiens. a denega:
tione admiſſione huiuſmodi vel a repulſio:
ne ⁊ non admiſſione p̄dicte exceptionis ſue.
vel a predicta ſentẽtia interlocutoria iudicis
tanq̃z iniqua ⁊ iniuſta. ad ſedẽ apoſtolicam
vel ad dominũ epiſcopũ vel archiepiſcopuz
predictũ ⁊ eius curiã in ſcriptis appellauit i:
fra. x. dies. ac ſuper appellatõne hmõi apoſto
los tempe cõgruo petiuit. et recepit hmõi ap
pellationis cauſam ꝑ ſanctiſſimũ in chriſto
patrẽ ac dñm noſtꝝ dñm Paulũ papã mo
dernũ vobis obtinuit delegare. ⁊ hoc quãdo
eſt delegat⁹. Quare ꝓcurator p̄dictus quo
ſupra nomine petijt ꝑ vos ꝓnunciari decer:
ni ⁊ declarari p̄dictũ iudicẽ male perperaz ⁊
iniuſte ꝓceſſiſſe. vel ꝑ eum male ⁊ inique in:
terlocutũ ſeu ꝓnũciatũ fuiſſe. Dictũ quoq̃z
Titiũ bene atq̃z legitime ab eo appellaſſe. ſeu
per dictũ Titiũ ab eadẽ interlocutoria p̄ten
ſa bene ⁊ legitime appellatũ fore. Ipſumq̃z ꝓ
ceſſum ſeu interlocutoriam p̄aſſertam iudi
cis prioris caſſandã ⁊ reuocandũ eſſe ⁊ reuo
cari et caſſari. Sentẽtiaſq̃z excõmunicatõis
poſt appellationẽ predictã per eundem in di:
ctum Titiũ de facto lat̃. Et quidquid poſt
appellationẽ eandẽ per eundẽ iudicem vel p̄:
tem aduerſarij in huiuſmodi negocio in ali
am partẽ vel ipſius appellantis preiudiciuz
fuerit attemptatũ per modũ innouati ſeu at
temptati. reuocari ac caſſari irritum. ⁊ nullũ
pronunciari. Et predictũ Semproniũ eidez
Titio in expenſis litis legitimis cõdemna:
ri. Hec petit cõiunctim et diuiſim ſaluo iure
corrigendi. vt eſt moris

Libellus in cauſa appellationis iter poſite a diffinitiua ſic formatur

Coram vobis ⁊c. vt ſupra. proponit ꝓcu:
rator nomine procuratorio Titij appellan:
tis aduerſus Semproniũ appellatũ. ⁊ aliuz
quẽcunq̃z pro eo in iudicio legitime interue:
nientem. Et dicit ꝙ nuper in cauſa que inter
Titiũ ⁊ Seyum predictos de et ſuper re tali
vel debito tali vel eius occaſione vertebatur
in iudicio coram tali iudice. prepoſito. archi
dyacono vel officiali. Idem iudex predicto
Titio non vocato de meritiſ cauſe ſufficien
ter non cognito iure et iudiciario ordine pre
termiſſo et ex obrupto. et precipitanter ſentẽ:
tiã ſi ſententie nomen habere meret̃. pro ſem
pronio predicto et contra eundẽ Titium tu
lit diffinitiuã. Ipſumq̃z Titiũ eidem Sem
pronio ad petita et nihilominus in lit̃. expen
ſis cõdemnando. vel eundez Sempronium
ab ipſius impetitione abſoluendo. Et eidez
Titio ſuper petitis per eũ imponendo ſilen:
tium perperã ⁊ iniuſte. Et quia propte eiuſ:
dem Titij a ſententia p̄tenſa huiuſmodi tã:
q̃z iniqua et iniuſta fuit in ſcriptis appellatũ
infra decẽ dies. vel in continenti poſtq̃m ipa
ſententia nũcupata lata fuerat. Priuſq̃z q̃z
iudex ipſe proferens ad alia ſe diuerteret. vi:
ua voce apud acta ad ſedẽ apoſtolicaz vl' ad
p̄dictũ dominũ epiſcopũ ſeu archiepiſcopũ
et eius curiam appellatũ. ac apoſtoli cõgruo
modo petiti et recepti. Et huiuſmodi cauſe
cognitio et deciſio per ſedẽ predictam vobis
demandata. ſi eſt delegatus. Idcirco procu
rator predictuſ nomine quo ſupra petit. qua
tenus pronuncietis. decernatis. et declaretiſ
ſententiam predictã fuiſſe et eſſe iniquam et
iniuſtam perperam inique et iniuſte latam
Ipſamq̃z caſſandam infirmandam irritan
dã et retractãdã et reuocandã fore caſſari. in
firmari. tractari. et reuocari debere. atq̃z caſſe
tis. ĩfirmetis. retractetis. reuocetis et irritetiſ
⁊c. p̄dictũq̃z ſemproniũ titio ꝓdicto ad petita

cõdemnandũ. ⁊ ad traditionẽ reſtitutionẽ ſi
ue ſpoliationẽ ſiue ſolutionẽ ad ꝯdemnãdũ
⁊ cõpellendũ. ac cõpellantis ⁊ cõdẽnetis ꝑ ve-
ſtram diffinitiuã ſniam Et ſi appellãs fuit
actor. Si fuiſſet reꝰ dicat. Ipm titiũ a ꝑdicti
ſempronij impetitiõe abſoluẽdũ ac abſolua
tis. ⁊ eidẽ ſempronio ſilẽtiũ ꝑpetuũ imponẽ
dũ ⁊ imponatis ꝑ veſtrã diffinitiuã ſniam.
Aliqui petẽdo ſic ꝯcludũt. Peto ꝓnunciari
decerni ⁊ declarari ſniam ꝑdictã cũ omibus
inde ⁊ ob eã ſecutis nullã fore caſſam ⁊ irritã
ipſo iure. Vel ſi ꝓpt̃ defectũ ꝓbationũ vl̃ al̃s
appellauit ipam tanq̃ʒ iniuſtã caſſandã an-
nullandam irritandã ⁊ infirmandam fore.
Et tũc etiã in narratiõe libelli ponit̃ quõ ſen
tentia eſt lata ⁊ nulla ex tali cauſa. ſic ꝙ ab ea
neceſſe appellare nõ fuiſſet. tñ ad cautelã tãtũ.
⁊ ne ipe cõtra quẽ lata fuit eã ratificare inten
deret. ſʒ vt ſibi ꝓuideret ſaluo nullitatis bñfi-
cio. ipe ab ea appellauit. de q̃ in. c. dilecto. d̃ ap
pel. Et ibi Oſti. tradit formã

Super primo libello appellatorio poſitiones et articuli poſſunt ſic formari

Poſitiões ⁊ articulos infraſcriptos ⁊ ꝯtẽta
ac deſcripta in eis. oĩa ⁊ ſingula narratiue et
diſpoſitiue dat facit ⁊ exhibet ꝓcurator noĩe
ꝓcuratorio Titij appellãtis in cauſa appella
tiõis q̃ inter eundẽ titiũ ex vna. ⁊ ſemproniuʒ
appellatũ p̃te ex altera vertit̃ corã vobis dñe
iudice. Quibꝰ oĩbꝰ ⁊ ſingulis ꝑ ſemproniuʒ
ꝑdictũ petit rñderi ſigillatim ſufficient̃ ⁊ cla
re ꝑ iuramentuʒ offerẽs ſe negata neceſſaria
probaturꝝ neceſſaria dũtaxat ꝓbatiõe. In
ꝑmis ponit ⁊ ꝓbare intẽdit ꝙ nuꝑ int̃ Titi-
um ⁊ ſemproniũ predictos de ⁊ ſuper fundo
agro ſeu domo tali vel tali debito. tot libras
denarioꝝ tal̃ monete. coraʒ tali iudice ſubor-
ta ⁊ ſuſcitata fuit materia q̃ſtionis. Vel ſic.
In ꝑmis ponit ⁊ ꝓbare intẽdit ꝙ ſempro
nius ꝑdictꝰ ꝓfatũ titiũ de ⁊ ſuꝑ tali re vl̃ debi
to tali ⁊ eiꝰ occaſiõe corã tali iudice in iudici
um traxit. Et in cãm petẽdo in libello ꝓteſo
quẽ obtulit. eundẽ tituiʒ ſibi ꝯdẽnari ⁊ ꝯpelli
ad reſtitutiõʒ rei ꝑdicte vl̃ debiti ſolutionem
ſupradicti. Itẽ ꝙ in cã hmõi corã ꝑdicto dño
iudice fuit ꝑ p̃te titij añdicti ꝓpoſitũ excipien
do ꝙ et libello ꝑ aſſerto ex cauſa tali ꝓ p̃te ipſi-
us titij nõ erat rñdendũ ac petitũ ħ ꝑ ꝑdictũ
iudicẽ ꝓnũciari. ⁊ ipm titiũ a ſui inſtãtia iu-
dicij abſolui. Vl̃ ꝙ poſitiõi tali ipſiꝰ titij pro
eo q̃a impertinẽs erat. nõ fuit rñdendũ ⁊c. vt in
libello. Itẽ ꝙ iudex ꝑdictꝰ hmõi exceptioneʒ
admittere denegauit. vl̃ eã nõ eſſe admitten-
dam ꝑ ſuã interlocutoriã ꝑtenſamq̃ʒ quã tu
lit in ſcriptis ꝓnũciauit vl̃ eandẽ exceptionẽ
tacite repellẽdo in cã ꝑdicta ad vlteriora ad
actũ talẽ vel talẽ ꝑfate exceptiõi ꝯtrariũ ꝓceſ
ſit ꝑperã ⁊ iniq̃. Itẽ ꝙ ipe titiꝰ ꝑ ħ ſe g̃uatuʒ
ſentiẽs ab hmõi admiſſiõe denegatiõe ſeu re-
pulſione. ⁊ nõ admiſſiõe dicte exceptiõis ſiue
vel a ꝑdicta ꝑteſe iterlocutõis iudicis ꝑdicti
ſnia tanq̃ʒ iniq̃ ⁊ iniuſta ad ſctãʒ ſedẽ aplicã
⁊ ſanctiſſimũ in xp̃o patrẽ ac dñm noſtꝝ do
minũ paulũ papã modernũ. l̃ dñm epm vel
archiepm ⁊ eiꝰ curiã in ſcriptis infra. x. dies
appellauit. Itẽ ꝙ i appellatiõe hmõi idẽ titius
appellãs aplos a iudice ꝑdicto inſtãter ⁊ cõ-
gruo tp̃e petijt ⁊ recepit. Itẽ ꝙ ſuꝑ appellatiõ
ne hmõi idẽ titiꝰ appellãs memoratꝰ predicte
appellatiõis ſue ꝓſecutiõi inſiſtẽs hmõi appel-
lationis cãm infra tp̃us debitũ ꝑ dictũ dñm
noſtꝝ papã obtinuit vob̃ delegari. Vel ſic ſi
eſt ordinariꝰ. dicat infra tp̃s debitũ corã vo-
bis itroduxit. ⁊ al̃s circa ꝓſecutiõeʒ hmõi in-
ſtetit ꝓut inſtat corã vob̃. Itẽ ꝙ de premiſſis
omnibꝰ ⁊ ſingulis fuit ⁊ eſt publica vox ⁊ fa
ma. Et licet ſic poſſent formari libelli et ar-
ticuli i cauſis appellationũ añ diffinitiuaʒ. tñ
aliq̃ iudices ⁊ ꝓſertim i curia romana nõ fa-
ciũt dare libellũ ⁊ articulos i hmõi cauſ. De
quo an debeãt dari an nõ no. de teſta. Ray-
nal. in glo. ⁊ ita ⁊ ſuꝑ ea. cũ remiſſionibꝰ. Sʒ
in eis procedũt iſto modo. ꝙ ꝑmo ꝑs abſens
citat̃ ad procedendũ ⁊ ꝓcedi videndũ in cau
ſa hmõi ꝓut de iure debeat procedi. Et ſi par
tes in hmõi termino cõpareãt producit ap-
pellãs ſuã appellationem ⁊ alia iura ⁊ muni-
mẽta fundãtia iuriſdictionẽ iudicis appella-
tionẽ. videlicʒ faciẽda ad deuolutionẽ cauſe.
Quibꝰ productis citet̃ ꝑs. vl̃ ſi eſt ꝑñs dat̃ ſi
bi terminꝰ ad dicendũ ⁊ excipiendũ ꝯ appella
tionem ⁊ alia producta. Deinde aſſignat̃ ter
minus ipſis partibꝰ. videlicet appellanti ad

iuſtificandū appellationē ⁊ impugnādū pro
ceſſum iudicis p̄oris. Et ecōtra ipi appellato
ad iuſtificandū pceſſum ⁊ appellationē ipu:
gnandū. In cauſa aūt appellatiōis a diffini
tiua ſniā ſeruat ordo iuris ſicut in p̄ncipali.
q̄a ibi articulꝰ appellatōis nō eſt ſeparꝰ a ne:
gocio p̄ncipali. Et nūc ſic formant poſitiōes
⁊ articuli. Poſitiōes ⁊ articulos ꝛc. In p̄mis
ponit ⁊ ꝓbare intēdit ꝙ p̄dē de anno tali co:
ram tali iudice ꝑpoſito vel decano vel offic.
inter Titiū actorē ex vna ⁊ ſemproniū ſupra
dictos de ⁊ ſup domo vel fundo. vel ſup tali
debito ⁊ eiꝰ occaſione p̄e ex altera q̄ſtio fuit
⁊ cauſa in iudicio vertebat. Itē ꝙ p̄dictꝰ iu:
dex i cauſa hmōi taliter qualiter ex obrupto
⁊ iure atq; iudiciario ordine ꝑtermiſſo ꝓce:
dens cauſa ad plenū nō examinata. nec ipo
T. vocato ſniam diffinitiuā. ſi ita nūcupari
meret. tulit ꝓ p̄dicto Sempronio ⁊ ɔtra Ti
tiū antedictū. ꝑ quā eundē Titiū eidē Sem
pronio ad petita cōdemnauit. vel ꝑ quā ab
ſoluit eundē ſemproniū ab impetitiōe Titij
ſupradicti. Eidē etiā Titio ſilentiū imponē:
do ꝑpetuū ſup petitis ꝑ eū imponēdo perpe
ram ⁊ iniq̄. Itē ꝙ ab eadē ſniā tanq; iniq̄ et
iniuſta perperā. ⁊ iniq̄ lata fuit ꝑ parte ipſiꝰ
Titij in ſcriptis infra decē dies vel in conti:
nenti p̄uſq; iudex ad actꝰ alios ſe diuerteret.
⁊ eo adhuc ſedēte ꝓ tribunali viua voce apō
acta ad ſedē apoſtolicā. vel ad dn̄m ep̄m vel
archiep̄m ꝛc. ⁊ ipſiꝰ curiā appellatū apoſtoli:
q; petiit t̄pe cōgruo ⁊ recepit. Itē ꝙ p̄dictus
Titiꝰ appellans ꝛc. vt in forma p̄cedēti in alia
poſitione. Itē ꝙ de p̄miſſis ꝛc. Et ſi poſt ſen:
tentiā vel appellationē interpoſitā ꝑ iudicem
vel aduerſariū in negocio aliq̄d eſt attēpta
tum in preiudiciū appellātis ꝛc. De hoc etiā
in articulis. Et poteſt ſic formari articulꝰ
Poſitiōes ⁊ articuli quādo aliquid attem
ptatur in p̄iudiciū appellātis. Itē ponit ꝙ pꝰ
ſniam latā vel appellationē interpoſitā iudex
memoratꝰ in negocio hmōi in ipſiꝰ appellā:
tis p̄iudiciū pceſſit ad talē vel talē actū vł in
ipſum appellantē tulit ſniam, excōicatōis de
facto. vel p̄dictꝰ aduerſariꝰ appellatꝰ ipm ap
pellantē domo vel fundo p̄dicto. ⁊ ipſiꝰ poſ:
ſeſſione ſpoliauit. vt ſupra in alijs formis

Exceptiones appellati cōtra appellantem.
Appellatus autē poteſt ſe ſic defendere excipi
endo contra appellationē. ⁊ ipſam impugnā
do hoc modo

Procurator pcuratorio noīe Sempro:
nij appellati excipiēdo contra appellationem
p̄tenſam Titij appellātis. Et eandē appellati
onem impugnādo proponit ⁊ dicit ꝙ ipa p̄
tenſa ipſiꝰ Titij appellatio nulla eſt ⁊ caſſa ꝑ
eo ꝙ non eſt interpoſita infra. x. decē dies. vel
interpoſita eſt ꝑ eum qui mandatū non ha:
buit appellandi. vel licet ab interlocutorio vł
grauamine vel etiā a diffinitiua ex interual:
lo ſit appellatū. non tamen in ſcriptis ſed v̄bo
tantū. Vel quia licet fuerit interpoſita appel
latio. apoſtoli tamen infra tempꝰ congruū
petiti non fuerunt nec recepti. vel ip̄a appella
tio iuſto ceſſante impedimento infra termi:
num talē a iudice ſtatutū vel infra annū nō
eſt ꝑ appellantē proſecuta. Vn̄ iuriſdictiōe ⁊
diſpoſitione deſerta eſt appellatio derelicta et
dimiſſa. ⁊ cauſa ip̄a corā priore iudice tractā
da ⁊ finienda. vel ſentētia diffinitiua executō
ni debite demandāda. Vel licet ſit appellatū.
ipſa tamen appellatio ex falſa ⁊ fruſtratoria
cauſa eſt omiſſa. ⁊ male ac iniuſte interpoſi:
ta. Et ꝑ priorem iudicē bn̄ ⁊ iuſte proceſſū ex
tali vel tali cauſa. Quare petit ꝓcurator pre:
dictus nomine quo ſupra. quatenꝰ pronun
ciētis decernatis ⁊ declaretis p̄dictam appel:
lationē p̄tenſam ex cauſis p̄miſſis fuiſſe ⁊ eē
irritam nullā ⁊ inanē. vel deſertā derelictam
⁊ dimiſſam. vel ꝑ dictū Titiū male ⁊ friuole
appellatū. Et ꝑ iudicē a quo bene ⁊ legitime
ꝓceſſum vel iuſte ꝓnunciatū ⁊ interlocutū
Ipſaq; aſſerta appellatione nō obſtāte p̄di:
ctum iudicē priorē ſua poſſe ⁊ debere iuriſdi
ctione vti ⁊ pcedere in p̄ncipali. vel ſniam p̄:
dictā fuiſſe ⁊ eſſe executiōi demādandā. ⁊ ip̄ꝫ
appellantē eidē appellato i expenſis legitimis
ɔdemnandū. atq; ɔdēnetis iuſticia exigēte.
ſaluo iure corrigēdi addēdi mutādi diminu
endi. vt eſt moris. Et tantū de appellatōibꝰ
⁊ pluribꝰ alijs dicta ſufficiāt.